Darbuokimės už Roosevelto-Trumano Išrinkimą

VILNIS

Lithuanian Peoples Daily—Lietuvių Liaudies Dienraštis

This Issue Consists of Two Parts PART ONE

VOLUME XXV, NO. 189. PENKTADIENIS, RUGPIŪČIO (AUGUST) 11, 1944. KAINA TRYS CENTAI.

Roosevelto Vizitas Hawaii Salose

KASDIENĄ—

Prezidento Tripas Blumas Miręs Gązdina Karius Nusiima Maskas

Prezidentas Rooseveltas važinėjo Pacifiko fronte ir tarėsi su karo vadais ten.

Po šio vizito veikiausia seks dideli žygiai.

Žymus Sovietų karo korespondentas K. Simionovas rašo, jog inžinieriai Liubline pasakoja, kad ten nacių koncentracijos kempėj mirė badu ir nuo kančių Leonas Blumas, buvęs Francūzijos premieras.

Blumas buvo socialistas, žydų tautybės.

Kuomet francūzų socialistai nacių žudomi, Suomijos ir Vengrijos socialistai teikia talką Hitleriui.

Lietuvių socialistai taipjau talkininkauja Hitleriui **skleisdami nacių propagandą.** Juk tai jie dėjo ir kitiems perdavė **Hitlerio agento "Laiškus per Lisaboną."**

Senato Militarinių Reikalų Komiteto nariai republikonai, sakoma, skymuoja prieš Kilgore-Murray-Truman bilių, kuris proponuoja teikti kariams kompensaciją, kurie greit negaus darbo laike industrijos konversijos iš karo į civilių reikalų gamybą.

O republikonų kandidatas į prezidentus p. Dewey kaltina administraciją, kad būk tas "bilius atidėliojamas."

Tąja demagogija manoma balsų pasižvejoti.

Vokiečiių kariams grąsinama, jog kurie jų pasiduos, kada bus grąžinti Vokietijon mainų ant Aliantų karių, bus nužudyti už pasidavimą.

Vargiai tas gązdinimas duos gerų pasekmių, nes mažai kas tikisi būti išmainytais, sykį pateks nelaisvėn.

Hitleristai žudo ir šeimas tų generolų ir karininkų, kurie nacių nužudyti už suokalbį prieš Hitlerį.

Atrodo, kad naciai vis daugiau skęsta į desperaciją. Jie kaip beprotis švaistosi ginklu.

O tai dėlto, kad ije mato besiartinantį sau galą.

Chicago Tribune irgi pasisavino Hearsto geltonlapių obalsį **"Amerikinis laikraštis amerikonams."**

Visi Amerikoj leidžiami laikraščiai ir Amerikos ir amerikiečiams.

Kam tas specialus obalsis?

Kurstymui tautinės ir rasinės pagiežos.

Kaip žinoma, naciai pradėjo su tokiu obalsiu. Paskui jie ėmė terioti žydus. Pagalios tatai išaugo į obalsį "vokiečių viršenybės."

Ne veltui Hitlerio laikraštis "Voelkischer Beobachter" dažnai cituoja Tribune ir Hearsto tulus laikraščius.

Kiek laiko atgal vokiečių karininkai suimti Francūzijoj sakė, jog laike pasikėsinimo ant Hitlerio užmuštas Himmler'is, gestapo čyfas, ir Goeringas sužeistas.

Kol kas tai nepatvirtinta, nei nenuginta. Jei Himmleris užmuštas, tai kartuvėms bus vienu mažiau.

Kuomet didelė dauguma Amerikos lietuvių, bendrai su visom Jungtinėm Tautom, džiaugiasi, kad Lietuva baigiama išlaisvinti, tai Pr. Bajoras, K. Karplus ir kiti nacių propagandos skleidėjai rėkia, kad Lietuva "pavergiama." Jie visai kaukes nusiima.

V. Andrulis.

RAPORTUOJA AMERIKONUS ESANT 60 M. NUO PARYŽIAUS

Apsupo Nantes ir Angers, Atakuoja Brestą. Lorient Dega

VYR. ALIANTŲ ŠTABAS, Rugp. 10. — **Amerikos pirmoji armija, užvakar užėmusi Le Mans, artėja prie Paryžiaus iš vakarų pusės. Neoficialiais daviniais jai iki Paryžiaus 60 mylių. Nėra taip-pat oficialio pranešimo apie naujų miestų užėmimą.**

Bretanijoj vakar okupuota St. Molo, kur nelaisvėn paimta 3,000 vokiečių.

Vokiečių tankų kolonos kiek sulaikė kanadiečių ofensyvą Falaise kryptimi.

Britų kolonos padarė progreso Vimont kryptimi, į pietus nuo Caen, Paryžiaus vieškeliu. Anapus upės Orne britai užėmė visą eilę sodžių.

(Berlyno radijas vakar pranešė, kad kanadiečiai ir britai buvo bepasilaužią link Falaise, bet vokiečiai atsigriebė kontratakomis.)

Vokiečiams pasiskėč atsiimt Mortain. Šis miestas jau keturis kartus pereina iš rankų į rankas.

Bretanijoj amerikonų armija apsupo miestą Nantes. Pirmesni pranešimai, kad Nantes paimtas, nepasitvirtino. Nantes randasi prie Loire upės žiočių.

Kitas miestas Bretanijoj, Angers, 50 mylių į pietų vakarus nuo Le Mans, taip-pat apsuptas.

Vokiečiai padegė uostamiestį Lorient, savo submarinų centrą.

Amerikonų armija smarkiai atakuoja Brestą, stambiausią vokiečių bastioną Bretanijoj. Sakoma, jį gina trys vokiečių divizijos.

Amerikos kariai Francūzijos fronte "betina," kad Paryžius bus paimtas apie pirmą rugsėjo ar tuoj po to. Didžiuma karių mano, kad Vokietija bus parklupdyta tarpe spalio pradžios ir kalėdų.

SOVIETŲ JĖGOS ARTI LIEPOJAUS

Mušiai į Vakarus nuo Mariampolės. Dar Vienoj Vietoj Persikelta per Vislą

MASKVA, Rugp. 10.—**Sovietų tankai, po bombanešių apsauga, ritasi link Liepojaus, Latvijos uosto prie Baltijos jūros.**

Į vakarus nuo Mariampolės ir Virbalio-Alvito kryptimi vyksta smarkiausi mūšiai.

Maršalas Rokosovskis, nepaisant vokiečių atkakliausio gynimosi, dar labiau praplėtė savo pozicijas anapus Vislos.

Vakar visuose frontuose Raudonoji Armija išmušė 4,000 hitlerininkų ir sunaikino 120 tankų.

Nepaprastos reikšmės turi naujas Sovietų ofensyvas Narevo upės rajone, tarpe Augustavo ir Lomžos. Kad Lomža ir Augustavas paimti, dar nėra pranešimo, bet taip gali būti.

Jei ofensyvas Narevo fronte bus pasekmingas, tuomet susidarys galimybė apeiti ir apsupti stambias vokiečių pajėgas Rytprūsiuose.

Į šiaurės rytus nuo Varšavos Raudonoji Armija įvarė gilius kylius į vokiečių armijos pozicijas.

Į Rytų Prūsiją vokiečiai gabena vis daugiau rezervų. Ligi šiol jau sugabenta 17 naujų divizijų.

Tranšėjų ir gilių duobių kasimui Rytprūsiuose sumobilizuota net seniai ir vaikai. Iš viso jų daugiau kaip pusė milijono.

(Berlyno radijas praneša, kad stambūs Raudonosios Armijos daliniai persikėlė per Vislą, tik 25 mylios į pietus nuo Varšavos. Raudonarmiečiai pasiekė upę Pilica. Tas rodo, jog einama prie to, kad apsupus Varšavą iš vakarų pusės.

Laikraštininkų Gildija Už Rooseveltą

MILWAUKEE, Rugp. 10. — 11-toji konvencija Amerikos Laikraštininkų Gildijos (Unijos) 153 balsais prieš 73 pasisakė už Roosevelto ir Trumano kandidatūras.

Rezoliuciją įnešė New Yorko delegatas J. McManus.

Filma Apie Wilsoną ir Senatoriai

WASHINGTON, Rugp. 10. — Armijos departmentas uždraudė rodyti kariams naujai pagamintą filmą apie velionį prezidentą Wilsoną. Ją nebus valia rodyt armijos stovyklose čia ir užsieniuose. Uždrausta taip-pat filma "Heavenly Days."

Dėl to uždraudimo kilo protestų, ypač senate. Daugelis senatorių reikalauja, kad būtų liautasi su tos rūšies cenzūra.

Armijos ir Laivyno departmentai aiškinasi, kad tos filmos gali paveikt kareivius politiniai, kas esą uždrausta karių balsavimo aktu.

Filmoje "Wilson" dramatizuojama velionio prezidento karjera. Ta filma atsiėjo $5,000,000.

Gandų Gandai Apie Balkanus

LONDONAS, Rugp. 10.—Associated Press korespondentas praneša iš Istanbulo, kad Bulgarija kreipėsi į Turkiją sutaikyt ją su Aliantais.

Rumunijos valdžia akylai seka kokie nusistatys santykiai ir ar bus Suomijos taika su SSSR. Jei bus, tuomet ir Rumunija ieškos taikos.

Aliantų neoficialiai atstovai būk tai pasakę Bulgarijos valdžiai: Išvykite nacius iš savo šalies. Tuomet galėsime tartis.

Bulgarijos reikalų žinovas amerikonas Floyd Black išsiskubino iš Istanbulo Ankaron tartis su Amerikos ambasadorium.

Hitleris Sveikina Mannerheimą

LONDONAS, Rugp. 9.—Berlyno radijas praneša, kad Hitleris pasiuntė telegramą fieldmaršalui Mannerheimui, naujam Suomijos prezidentui. Jis siunčia jam "širdingų linkėjimų."

Iš Helsinkio apie menamą taiką nieko nesigirdėti.

Nauji Goebbelso Ukazai

LONDONAS, Rugp. 10.—Goebbelsas, kaipo Reicho totalinio karo plenipotentas, uždraudė visus mitingus ir pasilinksminimus, nesusijusius su karu.

Svetimtaučiai, kurie tarnauja vokiečių namuose, turi eiti ir dirbti karo įmonėse. Vokiečiai turi eiti armijon.

Sumažinta pašto ir gelžkelių darbininkų skaičius.

Moterims, iki 50 metų, įsakyta įsijungt karo darban.

Japonai Amerikiečiai Atsižymi

WASHINGTON, Rugp. 10.—Italijos fronte labai gerai atsirekomendavo japonų infanteristų batalionas, susidedąs iš Hawaii salose gimusių japonų. Per visą karo laiką tame batalione nebuvo nei vieno dezertyro. Daug karių apdovanota medaliais.

Japonai dalyvavo veik visose svarbesnėse operacijose Italijos fronte.

Prašo Pakelti Algas

NEW YORK.—Auto Darbininkų Unija, Plieno Darbininkų Unija ir elektrikininkai prašo algų pakėlimo.

Šių unijų atstovų pasitarimas įvyko New Yorke. Norima, kad algos būtų pakeltos ant 17 centų į valandą.

Nužudė Pakartų Generolų Šeimas

BERNE, Šveicarija, Rugp. 10. —Naciai, "garbės" teismo nuosprendžiu, ne tik pakorė aštuonius generolus ir pulkininkus, bet nužudė jų žmonas, vaikus, tėvus ir artimesnius gimines. Nužudyta net tuli jų asmeniniai draugai.

Egzekucijos įvykinta šį antradienį.

Sakoma, dabar teisiama tuli civiliai. Nacių valdžia ruošia oficialį pareiškimą.

Šis teroras iššaukia aklą neapykantą hitleriniam režimui vis didėjančiame vokiečių skaičiuje.

Kova su Venerinėmis Ligomis

WASHINGTON, Rugp. 10. — Viešosios Sveikatos Ofisas praneša, kad jo žinioje visoj šalyj yra 62 centrai, kur gydo venerines ligas.

Per metus tuose centruose gydosi nemažiau kaip 100,000 žmonių.

Beveik trečdalis jų dirba karo įmonėse. Industriniuose Chicagos ir St. Louis distriktuose tas skaičius dar didesnis.

Naciai Nužudė Leoną Blumą

MASKVA, Rugp. 10.—"Krasnaja Zvezda" korespondentas praneša, kad naciai nužudė Leoną Blumą, buvusį Francūzijos premierą.

Jisai buvo atgabentas į Liubliną, kur naciai buvo įsteigę žydų skerdyklą ir kur buvo suvarę tūkstančius ir tūkstančius žydų iš visų Europos kraštų.

Leonas Blum irgi buvo ten atgabentas ir pristatytas prie darbo "mirties dirbtuvėje." Jį užkankino darbu.

Guam Sala Išlaisvinta

PEARL HARBOR, Rugp. 10. Admirolas Nimitz praneša, kad visa Guam sala jau išlaisvinta. Mažos priešo grupės užsiliko tik ties patim iškišuliu. Ir ten japonai baigiama naikinti. Jiems nebeliko būdų išsigelbėti.

Guam saloj amerikonai palaldojo virš dešimties tūkstančių japonų, neskaitant tų, ką pasilaidojo patys japonai.

Gen. MacArthur praneša, kad britų Naujojoj Gvinėjoj užmušta 7,007 japonai. Ties Driniumos upe nudėta dar vienas tūkstantis.

Keliose vietose apsupti japonai laipsniškai naikinami.

LIETUVOJ UŽIMTA DAUG VIETŲ

Oficialiam Sovietų komunikate pranešta, kad užvakar Lietuvoj užimta šios vietos:

Aknista, Onuškis, Panemunis, Vilkoliai, Čedasai, Maineva, Šuvalniškis, Kvietkai.

Vokiečiai siaubingai kontratakavo Biržų rajone. Jų kontratakos atmuštos ir Raudonajai Armijai atnaujinus ofensyvą užimta šios vietos:

Spalviškiai, Smilgiai, Juodava, Latveliai, Kačėnai, Nausėdžiai, Radviliškis, Linkiškiai.

Biržų rajone išmušta 6,000 hitlerininkų, sunaikinta 89 priešo tankai.

Nelaisvėn paimta 1,350 vokiečių.

FDR, MACARTHUR IR NIMITZ TARĖSI PEARL HARBOR

Prezidentas Išbuvo Hawaii Tris Dienas. Suplanuota Naujas Ofensyvas

HONOLULU, Rugp. 10.—29 **dieną liepos prezidentas Rooseveltas užbaigė savo vizitą Pearl Harbor ir bendrai Hawaii salyne, kur jis konferavo su generolu MacArthuru, admirolu Nimitz'u ir kitais aukštais karininkais apie naują ofensyvą prieš Japoniją.**

Į Pearl Harbor FDR atplaukė 26 dieną liepos iš San Diego, Cal. Čia jo laukė gen. MacArthur, adm. Nimitz, adm. Halsey, gen. Richardson ir kiti.

Įvyko labai svarbūs pasitarimai apie karo strategiją Pacifiko frontuose.

Vėliau, pasikalbėjime su korespondentais, prezidentas Rooseveltas pareiškė, kad prieš Japoniją planuojama naujas ofensyvas. Pamatinis Amerikos tikslas išlaisvinti Filipinus ir nubausti Japoniją besąlyginiu pasidavimu.

Prezidentas aplankė ir apžiūrėjo svarbesnes karo instaliacijas. Jis savo akimis matė kas veikiama didžiajame Pearl Harbor uoste ir kaip stebūklingai tas arsenalas atsigavo nuo klastingos japonų atakos.

Prezidentas matėsi su sužeistais kariais ir su čia esančiais Armijos ir Laivyno vienetais.

Būdamas Pearl Harbor'e prezidentas pasakė septynias trumpas kalbas—daugiausia kariam.

Šis vizitas buvo užlaikomas didžiausioj slaptybėj. Į prezidentą giliausio įspūdžio padarė milžiniškas mūsų pajėgų sustiprėjimas, kas taip ryškiai atsispindi Pearl Harbore.

Apie savo vizitą Hawaii salyne prezidentas sakėsi raportuosiąs visai tautai, kada sugrįš namo.

MIKOLAJCZYK DAR KARTĄ TARĖSI SU MARŠALU STALINU

ESĄS OPTIMISTIŠKAI NUSITEIKĘS

MASKVA, Rugp. 10.—Prieš išvyksiant Londonan lenkų tremtinės valdžios premieras S. Mikolajczyk dar kartą lankėsi Kremliuje ir konferavo su maršalu Stalinu. Jis buvo puikiai nusiteikęs, kada konferencija pasibaigė.

S. Mikolajczyk pareiškė, kad Varšava bus tinkamiausia vieta padaryti galutiną sutartį. Spaudos atstovams premieras pasakė, kad Varšavoj bus lengviausia išlygint visus nesutikimus.

S. Mikolajczyk per valandą laiko tarėsi su maršalu Stalinu. Stalinas dar kartą užtikrino, kad Sovietai nori turėt savo kaimynystėj stiprią nepriklausomą demokratinę Lenkiją.

Lenkų premieras dar pridūrė: "Man buvo malonu girdėt, kad Sovietai nori kooperuoti su visais lenkais. Dalykai, kuriuos mes norim išspręst, labai sunkūs. Jie liečia Lenkijos ir Sovietų Sąjungos ateitį. Jie yra išbandymas visai Europai. Turint tą omenyje, reikia surasti, susitaikymo būdai."

EKSTRA

WASHINGTON, Rgp. 10. — Amerikos skrajojančios tvirtovės milžinai B-29 bombardavo Japonijos industrinį centrą Nagasaki.

Nagasaki yra laivų statybos centras ir vienas iš svarbiausių karinių uostų.

Tuo pačiu sykiu bombarduota Palembang, Japonų bazė Sumatra saloj. Tai stambiausias žibalo centras.

Raudonoji Armija užėmė Raseinius, Žemaitijos centrą.

Raseinių rajone užimta 40 apgyventų vietų.

Darbo Partijos Konvencija

NEW YORK, 10 Rugpiūčio.—Šiandien čia prasidėjo Amerikos Darbo Partijos konvencija, kurioj dalyvauja 5,000 delegatų ir svečių.

Konvencijon pakviesta pasakyti kalbas Harold Ickes, senatorius Robert Wagner ir Sidney Hillman.

Konvencijoj dalyvaus ir nacionaliai žinomas radijo komentatorius Johannes Steel.

Paryžius Pasiruošęs

Su Amerikos Armija Francūzijoje.— Korespondentams teko kalbėtis su asmenimis, tik-ką atvykusiais iš Paryžiaus.

Paryžiečiai nekantriai laukia išvaduotojų. Vokiečiai desperacijoje. Jie latravoja ir geria lyg jiems artintųsi sūdnoji diena.

Paryžiaus gyventojai nesibijo, nors jų sostinei reikėtų daug nukentėti.

Rusai Atsargus su Pranašavimais

NEW YORK, Rugp. 10.—Sugryžęs iš Maskvos Associated Press korespondentas Henry Cassidy, kuris išbuvo ten keturius metus.

Ką Maskvoj mano apie karo užbaigą? Daugumoj mano, kad karas šiemet neužsibaigs. Taip išsireiškė ir vienas atsakomingas pareigūnas, kompetentiškas karo reikaluose. Greičiau užsibaigtų, jeigu Hitleris būtų užmuštas.

Rusų manymu, karas gali užsitęsti iki sekančios vasaros.

"VILNIS"
(THE SURGE)
LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY
Published daily except Sunday and on every Thursday together with the regular editor is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year $6.00, six months $3.25. Chicago $6.00, six months $4.25, foreign countries $8.00, six months $4.50. Subscription rates for the Thursday edition, including the English Section, in Chicago 1 year $2.50, ½ year $1.50, outside of Chicago, 1 year $2.00, ½ year $1.25.

Advertising rates on application
3116 South Halsted Street, Chicago 8, Ill.
PHONE, VICTORY 7325-7326
Entered as second class matter September 28, 1926, at

Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Paleido Katę iš Maišo

Jei milionai Amerikos karių negalės dalyvauti balsavimuose, atsakomybė už tai krinta ant republikonų ir tulų pietinių burbonų iš demokratų partijos. Jie piestu stojo prieš federalį baliotą, šūkaudami, kad tas įžeis atskirų valstijų teises ir garbę.

Tas jų šūkavimas, žinoma, buvo blofas. Kad tai buvo blofas, tą, pagaliaus, pripažino ir senatorius Taftas, vienas iš tų, kurie labiausia priešinosi federaliam baliotui.

Pasikalbėjime su redaktorium "Saturday Review of Literature" Taftas paleido katę iš maišo cinišku atviru pareiškimu, kad jis esąs nusistatęs prieš karių dalyvavimą nacionaliuose rinkimuose, nes **"kariai nežino, kas dedasi šalyj (namie), kad jie neturi supratimo apie politiką ir kandidatus."**

Kitais žodžiais tariant, kariai nekompetentiški orientuotis politiniais klausimais, kariai žiopli, nieko nenusimananti.

Senatorius Lucas gerai vanoja kailį senatoriui Taftui už tą begėdišką pareiškimą.

Vadinasi, "jūsų sūnus gali kariauti, bet jis negali balsuoti . . . Taftas tvirtina, kad tik tie, kurie pasiliko namie, turi nuovokos apie politinius klausimus ir kandidatus. Iš to aišku, kad jis dar ir dabar nesupranta, jog šis karas apima visą pasaulį. Jis nesupranta, kad mūsų vyrai, kurie kovoja ir skrajoja po viso pasaulio frontas, gali geriau nusimanyti negu mes namiškiai, apie tai, ko reikia Amerikai šiuose 1944 metuose."

Taftas — ir ne tik Taftas — apšmeižė Amerikos karius, tvirtindamas, kad jie nekompetentiški, kad jie nedaugę spręsti politinius klausimus, kad jie nenusimano kas tinkamiausias būti šios šalies prezidentu.

Žinoma, jisai būtų visai kitaip užgiedojęs, jeigu jis ir kiti republikonų šulai būtų buvę įsitikinę, kad kariai, jų didžiuma, balsuos už Dewey.

Visos esamos informacijos apie karių nuotaiką sakyte sako, kad jie nori Roosevelto, kad jie pasitiki jo vadovybe, kad jie nori jį matyti vyriausio komandiero pareigose.

Štai kodėl republikonai ir Pietų burbonai juos nuginklavo politiniai, palikdami karius bebalsiais sprendžiamame momente Amerikos politinio gyvenimo.

Prieš Galą

Pranešimai iš Berlyno sako, kad naciai žudo ir šeimynas tų generolų ir žemesnių karininkų, kurie pasmerkti miriop ir jau nužudyti už suokalbį prieš Hitlerį.

Tai yra kruviniausia piktadarystė. Ką gi kalti kiti šeimos nariai jei generolai ir suokalbiavo prieš Hitlerį?

Ta piktadarystė juo didesnė, jei teisybė, kad generolai žudyti ir dėlto, kad tuo pateisinti vokiečių visuomenei Hitlerio armijos nepasisekimus. Tie generolai buvo nenuolankūs naciams, bet jie žudyti nevien dėlto, sako tuli daviniai, o ir dėlto, kad paslėpti vokiečių armijos nusilpnėjimą ir pateisinti pralaimėjimus.

Tokia piktadarystė skaudžiai atsieis naciams, nežiūrint jos priežasties. Tatai rodo nacių silpnėjimą, nežiūrint tikros priežasties generolų žudymo.

Pažymėtina, kad Latvijos ir Estijos fronte nacių armija jau neprasimuša pasitraukimui sausžemiu. Jai lieka tik Baltijos jūra, o tai pavojingas kelias, nes laivų naciai daug neturi, taipgi Sovietų laivynas ir aviacija veikia toj srity.

Pažymėtina taipgi, kad Lietuva baigiama išlaisvinti. Jau ir į Žemaitiją eina Raudonoji Armija. Taipgi Latvijoj nacių armija į šmotus kapojama.

Verta pastebėti ir tas, kad nors naciai atkakliai mušasi, jie nepajėgia ir menkų ofensyvų padaryti, kuomet pirmiaus visgi jie tai padarydavo bent dėl stiprinimo moralės namie.

Sovietų kariuomenė kiek apsistojus Prūsijos pasieny, bet ji eina pirmyn kitur. Taipgi, naciai matyti sutraukė Sovietų frontan armijos iš kitur, dėlto Francūzijoj Aliantai smarkiai pradėjo žygiuoti.

Hitleriui ir hitlerizmui artinasi galas. Prieš galą jis terioja ir namie tuos, kas kada nors parodė Hitleriui nenuolankumo ar nepruitarimo. Prieš galą hitlerizmas šėlsta kaip pasiutęs žvėris, bet rodos jau bus neilgam.

Rekonversija

Kongrese yra Kilgore-Truman-Murray bilius siūlantis planą rekonversijos, kad sugryžę iš armijos kariai greitai gautų darbus, kad greit pereiti iš karinės į civilę gamybą.

Šis bilius yra geras. Jį remia CIO. Dabar ir ADF prezidentas Green pasiuntė telegramą reikalaujant priimti tą bilių. To reikalauja ir National Farmers Union.

Tas bilius pravestas įstatymu žymiai pagelbėtų išvengti depresijos, daugeliui nedarbo laike perėjimo iš karinės į civilę gamybą.

Bet republikonai jau turi skymą to biliaus nepraleisti. Jie siūlys savo planą. Republikonų bosai interesuojasi kenkimu Roosevelto administracijai, kad tuos demokratus diskreditutoi. Kita, jie priešingi bile pagerinimui, kuris neduos naudos stambiam kapitalui.

Visoms pažangioms organizacijoms reikia pasekti CIO ir ADF ir reikalauti pravedimo Murray-Kilgore-Truman biliaus. Jis yra geriausias tam tikslui.

Suomijos Socialistai

Suomijos valdžios priešakyje atsistojo vyriausias karo vadas generolas Karl Gustav Mannerheim. Social-demokratai, kurie turi parlamente 80 atstovų, sukišo galvas į smėlį, kad paslėpti nuo ėmimo atsakomybės už karą. Jie bailio roles pasiėmę sutiko jog valdžios priešakin išeitų hitleristinnis generolas, aršus liaudies priešas.

Social-demokratai Suomijoj elgiasi taip kaip jų bendraminčiai elgėsi anuo laiku Vokietijoj. Kritiškiausiose šalies valandose pastatė valdžios priešakyje Hindenburgą. Apie Vokietiją nėra ko kalbėti. Visas pasaulis mato prie kokios katastrofos privedė Suomijos social-demokratai ir tą šalį.

Socialistai, turėdami didžiausią atstovų grupę parlamente įstūmė Suomiją į karą. Ji senai karą pralaimėjo. Yra dar siauras kelias šiandien išvesti tą šalį iš karo audros, bet tie elementai, kurie pirmiau sudarė sąjungą su Hitleriu dabar bijosi imti drąsų žingsnį ir padaryti taiką su Sovietų Sąjunga ir kitomis Jungtinėmis Tautomis, tai jie pasislėpė.

Gali manyti, kad tie bailiai, galvų sukišimu į smėlį pasislėps nuo atsakomybės už karą, bet jų veiklos istorija žinoma ir nepasikavos nuo rūstybės demokratinės visuomenės.

Vėl Taika

Sakoma, Rumunija ir Bulgarija, turkams tarpininkaujant, vėl jiešką taikos, taip ir Suomija (švedams tarpininkaujant).

Iš visa ko matosi, kad Hitlerio satelitai taikos nenori, bet negali apie tai tylėti.

Taipgi jau daugiau kaip aišku, kad Hitlerio satelitai noriai Hitleriui padeda, nes jei tik iš prievartos tai darytų dabar gera proga atsimesti.

Jie yra taipjau fašistai kaip ir Hitleris. Jie taipjau bijo demokratijos triumfo kaip ir Hitleris. dėlto jie manevruoja, neva jieško taikos, bet nuo jos spiriasi.

Jiems reikės ir iš lauko stipraus "paraginimo," nevien žmonių sentimento iš vidaus. Taipgi po karui gera dalis jų reiktų pakarti sykiu su Hitleriu už karo piktadarystes.

ANTI HITLERINIAI LAPELIAI LIETUVOJE

S. PETRONAITIS.

Prieš mane krūva lapelių, atsiųstų mūsų partizanų iš Lietuvos. Tai maža dalelė tų atsišaukimų, kuriuos mūsų tautos patriotai, nepaisydami pavojaus gyvybei, kasdien leidžia ir skleidžia Lietuvoje. Tačiau jie mums labai daug pasakoja apie mūsų brolių vedamą kovą prieš okupantus ir apie tuos konkrečius uždavinius, kurie kasdieninėje kovoje iškeliami visai lietuvių tautai ir atskiriems jos sluogsniams.

Štai garsaus partizanų junginio "Žalgirio" atsišaukimas "Į Lietu[illegible]nę." Jis šaukia į kovą prieš masinius išvežimus į Vokietiją ir priverstinę mobilizaciją į hitlerinių plėšikų armiją, kartu perspėdamas lietuvius saugotis nuo vokiečių provokatorių, siekiančių surasti besislapstančiuosius nuo mobilizacijos lietuvius.

"Nesiregistruokite registracijos punktuose," rašoma šjame atsišaukime, "o kurie apgaule ar teroru priversti užsiregistravo, nevažiuokite į darbus Vokietijon, nestokite į okupantų kariuomenę, būrkitės į būrius ir kovokime prieš bendrą priešą—vokiškąjį okupantą.

"Lietuvos liaudis įstojo į partizaninę kovą ir kovoja už greitesnį Lietuvos išlaisvinimą iš vokiškojo okupacinio jungo. Visokeriopai remkite kovojančius partizanus ir visus tuos, kurie slapstosi nuo okupantų ir priešinasi vokiečiams plėšikams."

"Lietuvos gyventojai!" skaitome toliau tame pačiame atsišaukime. "Būkite atsargūs, nes policija (gestapo) siunčia į jūsų tarpą savo agentus, prisidengusius visokiomis profesijomis bei visokio politinio nusistatymo žmonėmis, norėdami iš jūsų išgauti visokias žinias apie kovojančius partizanus, besislapstančius ir kovojančius prieš vokiečius asmenis. Su nepatikimais žmonėmis nesileiskite į kalbas, liečiančias partizanus ir visus kovojančius prieš vokiškuosius okupantus."

Kovai prieš mobilizaciją išleista daugybė lapelių.

"Slėpkitės nuo bet kokios mobilizacijos! Kurkite apsaugos būrius! Rinkite ginklus!" skaitome viename patriotų išleistame lapelyje.

Kitame atsišaukime, Lietuvos patriotai kreipiasi į valstiečius, ragina padėti visiems besislapstantiems nuo mobilizacijos:

"Visi paremkite kas tik kuo galėdamas, persekiojamus savo brolius. Priglauskite, padėkite jiems įsigyti ginklų, įsitaisyti slėpynes,, paremkite maistu, apavu, atliekamu rūbu, palaikykite jų tėvus ir senus tėvus. Padėkite kiekvienam, kas tik nepasiduoda klastingajam žudikui vokiečiui, kas tik prieš jį kovoja."

Į hitlerinę katorgą vokiečiai varo ne tik vyrus, bet ir moteris. Joms skiriami specialūs lapeliai.

"Sesutės lietuvaitės ir visos mūsų pilietės!" skaitome viename tokiame atsišaukime. "Nei žingsnio į gėdingą darbo katorgą mūsų ir visų tautų žudikui Hitleriui! Nei žingsnio į registraciją! Persekiojant slėpkitės, pasitraukite toliau pas savo pažįstamus. Išanksto kiekviena numatykite, kur galima pasislėpti. Jus palaikys visi mūsų piliečiai, visi gyventojai."

Kitas atsišaukimas kreipiasi į Lietuvos vyrus, ragindamas juos padėti besislapstančioms nuo išvežimo lietuvėms: "Padėkite savo mylimosioms, savo sesutėms, savo draugėms vaduotis iš hitlerinės katorgos gėdos ir pražūties."

Lietuvoje nedaug telikę fabrikų. Jų įrengimai didesne dalimi išvežti į Vokietiją. Likę fabrikai dirba vokiečių kariuomenei ir jose įvesta drakoniška karinė tvarka. Tačiau nežiūrint to, fabrikuose auga ir plečiasi antihitlerinė kova. Darbininkų tarpe skleidžiami lapeliai, kurie jiems nurodo, kaip reikia kovoti prieš okupantus.

Štai atsišaukimas į "Siūlo" fabriko darbininkus:

"Niekas iki šiol dar nebuvo taip sunkiai prislėgęs darbo žmogaus, kaip vokietis okupantas . . . Niekas nėra taip pažeminęs ir taip pavergęs darbininkės ir darbininko, kaip plėšiko Hitlerio tvarka . . . Jūs, kaip belaisviai, verčiami dirbti ten, kur varinėja vokietis. Jūs priversti dirbti už elgėtiškus pfeningus, už kuriuos nieko negalima nusipirkti."

Toliau šiame atsišaukime iškeliami konkretūs kovos uždaviniai:

"Darbininke, savo skyriuje slapta organizuok kovos komitetą iš trijų patikimiausių žmonių. Dirbk vokiečiui, kiek galima mažiau ir kiek galima blogiau, kaip tai daro visi Lietuvos darbininkai!"

Daugelyje atsišaukimų randame karikatūras, rodančias, kaip vokiečiai plėšia ir žudo lietuvius. Viename tokiame atsišaukime matome vokiečių kolonistą, mindžiojantį lietuvį. Prie to pridėta tokia liaudies dainelė, gimusi okupacijos metais:

"Štai kolonistų valkatų
Septyniasdešimt tūkstančių
Į mūsų žemę atgabena.
Užrišt duris—paleisti dūmais,
Nudėti kulka juos iš krūmų
Lietuvio pareiga iš seno."

Kitame atsišaukime rodomas vokietis plėšikas, rėkiantis: "Speck, Eier, Butter!" "Lietuvius į Saksoniją!" "Lietuvius į priverčiamąjį darbą!" "Lietuva—vokiečiams!" Prie to vokiečio pridėtas prierašas:

"Perverti kulka šią hijeną
Garbės pareiga kiekvieno."

Daugelis atsišaukimų skleidžiama Lietuvos moksleivių tarpe.

Prieš mus vienas toks atsišaukimas į Biržų ir Pasvalių moksleivius. Jis prasideda šiomis puikiomis J. Janonio eilėmis:

"Kas vargo retežių nedrįsta numest,
Tas ir laisvas niekuomet nebus!
Kas duodas lyg jautis papiauti, nuvest,
Aršiausias neprietelis mūs."

Moksleiviai raginami "gyvu žodžiu, raštu, iliustracijomis, karikatūromis mokykloje, gatvėse, keliuose ir kryžkelėse skelbti kovos šūkius," skleisti tiesos žodį liaudies masėse, aktingai prisidėti prie visos tautos kovos prieš okupantus.

- - -

Mes čia pacitavome kelis charakteringus lapelius, išleistus Lietuvoje. Tų lapelių —daugybė. Jie vaidina labai svarbų vaidmenį keliant lietuvius į žūtbūtinę kovą prieš okupantus.

LONDONAS, Rugp. 8.—Per pastarąsias 24 valandas robotai-bombos beveik neatakavo Londoną.

Šiandien robotų puolimas buvo lengvas. Tam tikras jų skaičius pašautas pirm negu pasiekė tikslą.

Besitraukdami vokiečiai susprogdino tiltą ant kelio iš Cecina į Livorno, Italijoj; jie taipgi sprogdino kitus svarbius punktus ir išardė susisiekimą. Aliantai vistiek užėmė kalbamus miestus, nuvijo nacius toliau į šiaurę.

Būriui Apsilankius

Prie upės, paleį mišką,
Kūpsojo kaimas senas.
Mylėjo jį už viską
Labiau, kas ten gyveno.

Ir kaip jo ne mylėti,
Taip viskas savo, savo!
Namai, klojimai, klėtys,
Saulėlydžiai tie žavūs.

Darželių pinavijos,
Ir obelaitės soduos.—
Iš mažumės susijo
Su jom širdis ir godos.

Seni iš kiemo vartai,
Prie šulnių aukštos svirtys,
Jei tenka skirtis kartais,
Sunku iš tikro skirtis.

Čionai laukų platumas,
Ten vėl žavumas girios!
O gimto namo dūmai
Iš šimto dūmų skirias.

Lankoj žiedų čia šitiek,
Merginos, kaip radastos.
Tikrai ne surašyti,
Kiek grožio čia tu rastai.

Čia viskas džiaugtis kviečia,
Dainuoti kviečia viskas:
Auksinė varpa kviečio,
Ugninis saulės diskas.

Tad, būdavo, dainelės
Čia gimdavo savaime.
Vos rytą žmonės kelias—
Jau alda dainos kaime.

Tai šieno grėbt grebėjos
Dainuodamos išeina.
Ir per dienas skambėjo
Ten mūs žavingos dainos.

Taip būdavo čia kitkart,
Taip buvo neseniai da.
Nūn visakas pakito,
Dainų nutilo gaidos.

Kodėl gi jos nutilo?
Ko kaimas, ko nuliudo?
Kas nustelbė jo bylą?
Kas pakeitė jo būdą?

Kas džiaugsmą jo sulėšė?
Ar kolera, ar maras
Ne. Da piktesnis priešas:
Fašistiškas žandaras.

Tai baudžiamojo būrio
Čia budeliai tik siuto.
Ką žmonės metais kūrė—
Išgriovė per minutę.

Sudegino kaimelį,
Tvoras ir tas išvartė,
Prieš tai įnykę alint
Valstiečiai alei kentę.

Jaunimą mielą mūsų,
Antaną, Jurgį, Marę,
Į katorgą, į Prūsus,
Surišę, išsivarė.

Nėr kam dainų dainuoti,
Armonika nebskardi,
Prakeiktasai kryžiuotis
Gyvenimą išardė.

Bet jau tos piktos gaujos
Plėš, siaus nebeilgai čia.
Dienužės kitos, naujos
Skaudžias naktis jau keičia.

Jau vokietį vyt baigiam
Lauk iš Tarybų žemės.
Nusnigs mum purios snaigės,—
Nušvis skliautai aptemę.

Vėl kaimą atstatysim,
Iš pelenų prikelsim.
Vėl per laukus, per lysves
Sklis mūsų dainos balsios.

Kubos Darbininkų Reikalavimai

HAVANA. — Šio miesto darbininkai suorganizavo didžiulę demonstraciją, reikalaudami pakelti algas.

Kubos premieras užtikrino, kad prezidentas Batista greit išleis atitinkamą įsakymą.

RENNES, Francūzija.—Išlaisvintam Rennes mieste, Bretanijoj, radijo stotis pradėjo normaliai funkcionuoti .Jos vedėju paskirtas kapitonas Jean Marin, vienas iš geriausių francūzų anaunserių.

VILNIES

Dovanų PIKNIKAS

NEDĖLIOJ

Rugpiūčio (Aug.) 13-tą

OAKS GROVE

119th ir Archer Ave.

Route 4-A

Brangus Vilnies Prieteliai ir Draugai! Prašome visų platinti tikietus, kurie yra nuo 5c iki 35c (įskaitant ir karo taksus). Dovanų bus išduota pinigais ir dailktais už tris-ketvirtadalius tukstančio dolerių.

SPRINGFIELD, ILL., MAINIERIAI DAUG KALBA APIE SAVO UNIJOS KONVENCIJĄ

LEWISO NENOMINAVO JO PATIES UNIJOS SK.

Springfielde šiuo laiku tik ir kalba angliakasiai apie ateinančią United Mine Workers of America Unijos metinę konvenciją.

Konvencija įvyks rugsėjo mėnesį Cincinnati, Ohio.

Kas keisčiausia, tai tas lokalas, kurio nariu skaitosi dabartinis unijos prezidentas John L. Lewis, jį nenominavo delegatu į konvenciją. Taipgi jis negavo tinkamo kiekio balsų būti kandidatu sekančių metų prezidentu. Lewis priklauso prie 764 skyriaus UMWA Unijos. To skyriaus susirinkime išrinko tris delegatus į nacionalę konvenciją. Vienas jų yra Edmundsonas, kuris net prie šio lokalo nepriklauso.

Taipgi buvo nominavimas kandidatų ateinantiem metam į unijos nacionalio prezidento vietą. Ray Edmundsonas gavo 111 balsų, o Lewis tik 17 balsų.

Dabar čia angliakasiai juokus daro iš Lewiso. Kaip jis tikisi gauti didžiumą balsų į prezidento vietą, kai jo skyrius nenori matyti sekančiais metais prezidentu.

Kiek tik girdėti, tai darbininkai čia stoja už distrikto autonomines teises. Šisai klausimas bus patsai svarbiausias būsiančioj angliakasių unijos konvencijoj Cincinnati, Ohio.

Dewey Šurum-Burum.

Pereitą savaitę čia prigužėjo daug republikonų. Mat gubernatorius republikonas, tai jis čia jų prikvietė. Green viską darė, kad tik duagiau išaukštinti Dewey.

Politikieriai tiki į tai, kad žmonėm galima galvą apsukti. Gali nieko žmonėm neduoti, dar net daug iš jų atimti, bet jeigu pasibus kandidatas prie kokio garsaus šios šalies pionieriaus statulos, tai jau ir balsuos už juos rinkimų dienoj.

Ne kitokiais reikalais čia atsirado ir Dewey, republikonų partijos kandidatas į prezidento vietą. Jis atvažiavo atsistoti prie Abrahamo Lincolno statulos. Paskui, kaip jau atsistojo, nutraukė jo atvaizdą. Dabar Dewey mano, kad jis yra toks galingas, kaip ir Lincolnas ir visi už jį turi balsuoti. Neapgaus nieko.

Angliakasys.

VISKO PO BISKĮ IŠ E. ST. LOUIS, ILL.

Liepos 23 G. Bendikas pakvietė mane važiuoti pas Telden, Ill., ūkininkus Stumbrius. Jo pasiūlymą priėmiau ir vykome, nes žinome, kad pas Stumbrius labai puiki vieta ir užtektinai tyro oro. Prie to patys šeimininkai labai malonūs žmonės.

Pas šiuos malonius šeimininkus svečių netrūksta, visi noriai važiuoja pasisvečiuoti.

Kaip tik atvažiuoja, tuojaus pavaišina skaniausiu valgiu, šviežiomis daržovėmis ir vaisiais, o dar priedo namų darbo juodos duonelės, tai tikrai jautiesi, kad vieši kur nors Lietuvoje.

Šeimininkė nelyginant laputė vis aplink laksto ir ragina daugiau valgyti. Girdi, mums linksma, kad pažangūs žmonės lietuviai mus atlanko.

Stumbriai skaito "Vilnį" per daug metų. Taip pat skaito "Daily Workerį" ir perskaitę nenumeta į gurbą, bet nuneša pas kaimyną ir palieka jiems pasiskaityti. Be to, visuomet neatsisako nuo paramos pažangiam judėjimui.

Šį sykį radome Stumbrą pasirengusį važiuoti atlankyti Chicagoje gyvenančius podukrą ir posūnį (gaila, kad nežinau jų pavardžių). Žadėjo sustoti ir "Vilnies" išleistuvėje ir dalyvauti "Vilnies" piknike. Geros laimės.

Daujotai Važiuos Į "Vilnies" Pikniką

Daujotai sakė, kad jie mano važiuoti į "Vilnies" pikniką, kuris įvyks rugpiūčio 13 d., Chicagoj, ir ta proga pasisvečiuos pas savo dukrelę.

J. J. Daujotas yra nenuilstantis darbuotojas pažangiame judėjime. Jis visose organizacijose dirba ir niekuomet nesiskundžia darbo sunkumu.

Dabartiniu laiku renkame drabužius dėl Lietuvos žmonių. Rinkimo drabužių stotis yra Daujotų stuboje. O Daujotienė visus drabužius sutaiso, išplauna ir paruošia pasiuntimui. Dar be to, dažnai pati parsineša nuo kaimynų drabužius, kuriuos jie aukoja.

Tikrai šis darbas yra vienas iš svarbių darbų dėl karo pastangų ir taip širdingai dirbdama Daujotienė užsitarnauja gilios pagarbos nuo mūs visų ir kartu padėkos nuo Lietuvos liaudies.

Beje, mūsų organizacijų susirinkimai ir pats veiklos centras yra Daujotų namai.

Linkiu geriausio pasisekimo "Vilnies" piknike ir praleisti laiką linksmai ir maloniai tarpe savųjų ir artimų idejos draugų.

M. Tenikaitis.

Whiting, Ind., Aliejaus Darbininkai Rengiasi Streikuoti

3,500 darbininkų Standard Oil Employees Association, nepriklausomos unijos narių, reikalauja pasirašyti naują kontraktą.

Senas kontraktas pasibaigė pereitą birželio mėnesį. Nuo tada eina derybos dėl naujo kontrakto.

Nepriklausoma unija, sako Chester Barter skyriaus prezidentas, paskelbs streiką jei kompanija toliau vilkins kontrakto pasirašymą.

Standard Oil Co., Whiting, Ind., aliejaus skirstytuvas yra vienas iš didžiausių visame pasaulyje.

Marquette Park

Marquette Parke atsirado gudruoliu, kurie nori pasipinigauti be didelio darbo. Keli tie gudruoliai sumanė sutverti naują namų savininkų organizaciją dėl apsigynimo nuo juodveidžių. Marquette Parke yra stipri ir gera Namų Savininkų Organizacija, kuri veikia per keletą metų. Bet tam tikri gizeliai, nesuradę sau vietos šioje organizacijoje, pradėjo organizuoti naują.

Pravesti savo politiką reikia tam tikrų skymų. Apie 3 savaitės atgal vieną sekmadienį jie paleido gandus, būk ant 72nd ir Western gatvių juodveidis nupirko namą ir žmonės buvo sukviesti ant gatvės, jie pradėjo ieškoti juodveidžių. Vienok jie nesurado jokių juodveidžių. Bet tuom pači sykiu pačmė ten esančių žmonių vardus ir pavardes ir taip-pat po dešimtuką dėl vedimo tolimesnių reikalų.

Marquette Home Owners Organizacijos komitetas sužinojęs tokį skandalą padarė investigaciją ir pasirodo, kad nebuvo parduodamas namas jokiam juodveidžiui, bet tik paleisti neteisingi gandai. Rugpiūčio 7 d. vėl buvo sušauktas mitingas Marquette salėje. Šiame mitinge advokatas Lidy ir jo moteris drožė spyčius ir davė perspėjimus, kad reikia nuo juodveidžių apsiginti. Susirinkusieji davė daug klausimų, bet komitetas nepajėgė atsakyti, vien tik ramino susirinkusius palaukti pakolei jie viską sutvarkys. Išsigandę žmonės ant vietos pasižadėjo sumokėti po $1.00 tam komitetui padengimui iškasčių. Ponia Lidy, kuri irgi advokatė, bandė aiškinti, kad ji greitu laiku pradės dirbti dėl restrikcijos ir sakė, kad kiekvienas namų savininkas turės sumokėti po $4.000 už rekordavimą restrikcijos.

Marquette Parko kolonija ir apielinkė yra restriktuota nuo juodveidžių. Nėra reikalo sukelti isteriją. Kas yra šio triukšmo kėlėjai? Sužinota, kad ponai Lidy turėjo pas save svečių, keletą lietuviškų politikieriukų, kurie nuspręndė paneigti Marquette Parko Namų Savininkų Organizaciją, dėl tos priežasties, kad ji neįsileidžia politikierių į savo eiles. Po šio pasisvečiavimo pasirodė šis isteriškas gazdinimas ir griovimas esamos namų savininkų organizacijos.

Tie lietuviški politikieriai negalėjo viešai išeiti su nauja organizacija. Jiem buvo reikalinga pastatyti tam tikrus žmones.

Marquette Parko gyventojai turėtų apsvarstyti ir apsivalyti nuo tokių elementų, kurie drasko lietuviškas organizacijas dėl savo politiškų išrokavimų.

Namų Savininkas.

Kelrodis Nuvažiavimui į "V." Pikniką

Neturintieji automobilių galite pasiekti Oaks Grove—"Vilnies" pikniko vietą — BLUEBIRD SYSTEM MOTOR BUSAIS, kurie išeidinės lygiai kas pusė valandos iš New Trailway Terminal (20 E. Randolph St.) ir sustos šiose vietose:

Dėl North Side
Ogden ir Ashland Aves.
Ogden ir Western Aves.
Ogden ir Kedzie Aves.
22nd ir Crawford Ave.

Dėl Cicero
Cicero Ave. ir 22 nd St.

Dėl West Side ir Brighton Park
Cicero ir Archer Aves.

Dėl South Side
Airport ir 63rd St.
Clearing
Argo
Justice
Willow Springs.

Išlipkit prie Sag Village, o nuo čia trokai nuveš į Oaks Grove.

TAIPGI:

Nuoširdžiai Prašom Visų važiuojančių automobiliais keliu 4-A sustot prie Sag Village ir pagelbėt vykstantiems busais pasiekt pikniko vietą. Kiekvienas iš jūs gšalite paimt vieną arba du ir pavežėt porą mylių — iki Oaks Grove.

P. S. Keliaujanti busais pirkite tikietus tik iki Sag Village.

Svečiai iš Kanados

Dalyvaus "Vilnies" Piknike

Kazimieras ir Veronika Povilaičiai iš Toronto, Kanada, svečiuojasi Chicagoj. Jie atlanko savo gimines atostogų proga.

Pereitą ketvirtadienį kanadiečiai užėjo pasižiūrėti "Vilnies" išleistuvės ir ta proga užsirašė dienraštį.

Povilaičiai yra svečiai brightonparkiečių Rimų ir bridgeportiečių Radauskų.

Chicagoj pasiviešėję visą savaitę, sakė, bus sekmadienį "Vilnies" piknike Oaks Grove. Paskui jie važiuos į namus kasdieninėm pareigom.

Roselando Žinios

Roselando Aido Choras Pradės Savo Darbą

Savaitė atgal teko nuvažiuoti pas mūsų gerbiamą mokytoją D. Yuden, kuri taip gabiai vadovavo mūsų chorui per keletą metų. Nors jos sveikata buvo nusilpnėjus, bet po vakacijų ant tyro oro pabuvus gerokai sustiprėjo ir mano, kad jau galės pradėti chorus vadovauti.

Sekantį penktadienį, rugpiūčio 11 dieną, Aido choras laikys savo susirinkimą, kuriame turės nustatyti programą dėl visų metų veikimo.

Taigi, visi aidiečiai ir aidietės, atsilankykite skaitlingai į susirinkimą, kad galėtume tiksliai aptarti reikalus.

Pirm. **J. Misevičia.**

North Side

Iš LDS 112 Kp. Susirinkimo

Pereitą pirmadienį Vengrų salėj įvyko LDS 112 kuopos mėnesinis susirinkimas. Į šį susirinkimą daugiau narių atsilankė, kaip į kitus panašius mėnesinius susirinkimus.

Kuopos reikalus atlikus ir pasikalbėjus apie ateinantį Susivienijimo vajų, kurį paskelbė Centralinis Komitetas, buvo pakelta Lietuvos žmonių šelpimo klausimas.

Beveik visi nariai ėmė balsą ir kalbėjo kaip galėtume daugiau padėti sumažinti vargus mūsų brolių ir sesučių, kuriuos terorizavo naciai daugiau per tris metus.

Aš neturiu ant rankų pavardžių kiek kas aukavo pasiuntimui šiltų drapanų Lietuvos žmonėms. Manau tai padarys sekretorius, kuris surašė aukojusių pavardes. Tačiau bendrai tiek reikia prisiminti, kad LDS 112 kuopos nariai labai gerai pasirodė. Pereito pirmadienio susirinkime suaukota apie $60 dėl Lietuvos žmonių.

Susirinkimo Dalyvė.

DRAKE VIESBUČIO AUKOS PALIKIMAS

Kiek laiko atgal Drake viešbutyje nušovė Mrs. A. B. Williams. Ieškojo kaltininkų ir nesurado.

Dabar Apskričio Teisme nustatė, kad ponios Williams turtai pasilieka dviem dukterim. Viso liko $435,366.

Jūsų Maldos

Yra

Mirusiems

Jūsų Gėlės

YRA SIUNČIAMOS Į ŠERMENIS SURAMINIMUI TŲ, KURIE TEBEGYVENA

RAKSON'S TAVERN
3212 SO. HALSTED STREET

Ign. Ragažinskas, sav.

Nauja, Smagi UŽEIGA

BRIDGEPORTIEČIAMS

Kanados Elius, Vynai, Degtinės Ir Likeriai. Atsilankę pasitenkinsit mūsų patarnavimu.

ATNAUJINKIT SAVO SENUS RAKANDUS

PADAROME KAIP NAUJUS

25% Nuolaida ant visų prieš karą padirbtų daiktų

Mūsų pačių padirbti parlor setai su springsais, arba jūsų senas setas ar matrasas perdirbtas ir padarytas taip kaip naujas. Ant visko sutaupysite 15 nuošimčius — FEBRUARY IR MARCH

Telefonas SEELEY 8760

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY
2310 W. ROOSEVELT ROAD

Medicinos Daktarai

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. LAFayette 0094
Jeigu Neatsiliepia — Sauk KEDzie 2868
VALANDOS:
Pirm., antradienį ir ketvirtadienį nuo 6 vak. iki 9 val. vakaro. Penktadienį nuo 8:30 iki 9:30 vak., šeštadienį nuo 6 v. vak. iki 9:30 v. vak. Trečiadienį ir sekmadienį pagal sutartį.

Telefonas: YARds 3146
Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 W. 35th Street
Valandos 11-12; 2 iki 4; vakarais 7-8
Pirmadieniais tik 2 iki 4.
Šventadieniais 11-12

Ofiso Telefonas: YARds 4787
Namų—PROspect 1930
Dr. Strikol'is
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Avenue
Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vakare
Sekmadieniais pagal sutartį

Ofiso Telefonas: VIRginia 0036
Namų—BEVerly 8244
Dr. T. Dundulis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso Valandos: 1-3 ir 6-8:30 p. m.
Trečiadieniais pagal sutartį

Phone: YARds 5921
Rezidencijos—KENwood 5107
Dr. Bertash
756 West 35th Street
(Kamp. 35th ir S. Halsted Sts.)
Valandos: 1 ikl3 ir 6:30 iki 8:30 vak.
Rez. 4910 S. Michigan Blvd.

Phone: GROvehill 3111
Dr. A. K. Butko
LIETUVIS
KOJŲ SPECIALISTAS
7214 S. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 9 vakaro

Telefonas: YARds 2746
Dr. C. Z. Vezel'is
DENTISTAS
4645 S. Ashland Avenue
(Arti 47th Street)
VALANDOS:
9 ryte iki 8 vak. Trečiad. susitarus

Dr. Marjan S. Swiont
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Ave.
VALANDOS
Nuo 1 iki 4 po pietų
Nuo 7 iki 9 vakaro
Rezidencijos PORtsmouth 6616
Ofiso LAFayette 6868

Dr. J. S. O'Connell
DENTISTAS
135 S. State St., DEA. 2609
6250 S. Halsted St., WEN. 7048
4635 N. Broadway, LON. 7179
4111 W. Madison St., KED. 4035
6314 S. Cottage Grove Ave. FAI. 8463
Ant išmokesčių, jeigu norima.

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlioj pagal sutartį.

Dr. KARL NURKAT
(NURKAITIS)

Pritaiko atsakomingai akinius už prieinamą kainą ir ant lengvų išmokėjimų.
CALumet 4591
3241 S. Halsted Street
RAKANDŲ KRAUTUVĖ

EXTRA! EXTRA!
Permainytas Vardas ir Adresas
MONARCH LIQUOR
Lietuviškas Žydukas
3529 S. Halsted Street
Phone Yards 6054

SEKMADIENĮ VISI KELIAI VES PUBLIKĄ Į "VILNIES" DOVANŲ PIKNIKĄ

Paskutinė Didelė Pramoga Šią Vasarą Oaks Grove, 119th St. ir Archer Ave. (4-A)

Iki liaudies dienraščio iškilmės teliko tik dvi dienos. Rugpiūčio 13-tą didelis spaudos sąskridis, piknikas.

Kiek yra parduota tikietų, tai sužinosime piknike. Tačiau jau dabar galima biskį prisiminti, jog tūkstančiai žmonių yra jų pirkę.

$500 karo bonais teks tiem, kurie bus laimingiausi iš tikietų pirkėjų. Viso dovanomis bus išdalinta $750.

Kas galės darbingume pasilyginti su velioniu Juška. Vakar jo žmona Paulina ir dukrelė Volga atsilankė dienraščio išleistuvėn ir pridavė tikietų pinigus, kurių velionis dėl staigios mirties nesuspėjo priduoti. Viso už tikietus nuo Stasio Juškos priduota viršaus $70.00.

Manau, kad atsiras daugiau tokio kalibro darbuotojų kokiu Buvo Stasys.

Pirmesnėse dienraščio laidose buvo pažymėta apie svečius iš tolymų kolonijų. Šia proga tenka prisiminti, jog turėsime piknike svečių ir iš Kanados. Torontiečiai Povilaičiai bus Oaks Grove.

Chicagos pažangioji publika visuomet su liaudies dienraščiu. Ypač bus gražu visiem dalyvauti piknike, kai turėsime progos pasidžiaugti mūsų senosios tėvynės laisvinimu, kai galėsime pasidalinti tuo džiaugsmu, jog visur Jungtinių Tautų armijoms sekasi priešus triuškinti.

Žinoma, dar vasara nesibaigia. Bus keletas šiltų sekmadienių. Tačiau 13-tą rugpiūčio bus paskutinis toks didelis pažmonys — liaudies spaudos iškilmė.

Visus geros valios lietuvius varde dienraščio "Vilnies" kviečiame į dovanų pikniką.

Kvieslys.

Chicagos Negrai Veikėjai Sveikina Valdžios Žygį

Chicagos negrai veikėjai sveikina valdžios žygį Philadelphijoj transportacijos paėmimui. Šio miesto žymesni visuomeninkai padarė spaudai pareiškimus.

Vyskūpas James A. Gray, negrų methodistų-episkupalų bažnyčios galva sako:

"Mano akyse Philadelphijos streikas sukrėtė visą šalį. Jis savyje nešė rasinės neapykantos požymius. Tokie dalykai Amerikai nesveika. Iš jų gali išaugti po karo rimtų problemų. Antagonizmo pasirėiškimas prieš negrus turi panašumo į neapykantos paskleidimą prieš žydus Vokietijoj."

Ismael P. Flory, Mill and Smelter Workers unijos atstovas sekamai vertina valdžios žygį:

"Greitas prezidento Roosevelto ir vietinės valdžios veikimas sulaikymui streikų, paimant įmones į valdžios rankas, yra sveikintinas visų negrų ir visų demokratiškų žmonių. Mūsų valdžia savo protingais žygiais parodo, kad jai rūpi žmonių reikalai."

Oscar Brown, NAACP prezidentas minėtu klausimu pasakė:

"Mano supratimu unija nenorėjo streiko. Negrai turi būti raginami remti uniją. Tik organizuotais žmonėmis pasirėmus šalis gali būti galinga. Įstatymai liečianti streiką turi būti vykinama."

William P. Harrison, Negrų Liaudies Assembly prezidentas streiko klausimu išsireiškė:

"Philadelphijos streikas savyje turėjo tą, kad negram neduoti progų dirbti ir žmoniškai gyventi. Valdžios nusistatymas buvo teisingas streiką užbaigti."

Kaip visų pilietų ko-operavimas, taip ir negrų ko-operavimas reikalinga Amerikos demokratijos stiprinimui ir gerlūvio auklėjimui. Kurie kelia streikus prieš negrų priėmimą į darbus kenkia šios šalies gerovei.

S. D.

Stasiui Juškai Supylus Kapą

Daug Žmonių Dalyvavo Velkėjo Laidotuvėse

Pereitą trečiadienį popiet privažiavo labai daug žmonių į P. Ridiko koplyčią suteikti paskutinį patarnavimą velioniui Stasiui Juškai. Nuo ryto iki išlydėjimo valandos stovėjo prie velkėjo karsto LDS garbės sargyba. 1:30 val. popiet prasidėjo laidotuvių apeiga. "Vilnies" redaktorius V. Andrulis pirminnkavo apeigai. A. Kenstavičienė ir K. Abekienė duetu padainavo "Man Gaila" ir kovos dainą už Lietuvos laisvę. Leonas Pruseika, "Vilnies" redaktorius, pasakė reikšmingą kalbą, pabrėžiant Stasio nuoveikius. Pažymėjo, kad velionis, labiau negu kuris kitas, jautė didį reikalą darbuotis tarpe jaunimo, organizuojant jį į LDS. Dėl to į jo laidotuves toks gausus būrys jaunuolių atvyko ir jų tarpe net keli kariai.

L. Pruseika savo kalboj prisiminė, kad nelengva bus užpildyti tą spragą pažangiame judėjime kokią paliko mirus Stasiui Juškai. Kalbėtojas sakė, kad per gan trumpą laiką mirė daug žymesnių chicagiečių veikėjų, Adomėlis, Burneckis, Nedvaraitė, Jagminas, Pozerienė ir dabar Juška.

V. Andrulis atsisveikinimo kalboj pabrėžė Stasio didį atsidavimą judėjimui. Jis žinojo, kad sveikata pradeda pašlyti, bet sakydavo, jei aš kiek ilgiau gyvenčia, pasitraukęs iš judėjimo, tai iš to nebūtų daug naudos. Todėl iki paskutiniai valandai, sakė kalbėtojas, Stasys veikė, darbavosi organizacijose.

Į Lietuvių Tautiškas kapines velionį palydėjo didelis būrys giminių, idėjos draugų ir pažystamų. Apie 100 automobilių, kurie buvo kupini žmonėmis, lydėjo velionio karstą.

Kapinėse vėl Kenstavičienė ir Abekienė duetu padainavo dvi dainas. V. Andrulis dar tarė keletą žodžių. Kalbėjo O. Remeikienė nuo LDS 2-tro Apskričio. Ji prisiminė apie velionio uolų atsidavimą darbininkijos reikalams.

F. Abekas kalbėjo apie Juškos veiklą ne tik LDS, bet visose kitose organizacijose, LLD, Kultūros ir Meno Kliube. Velionius rūpėjo pažangi spauda. Jis darbavosi dėl "Vilnies." Jis gyveno užsidegimų laimėti karą prieš fašistinę ašį. Juška labai džiaugėsi Jungtinių Tautų armijų laimėjimu, jis džiaugėsi Lietuvos partizanų veikimu. Nežiūrint nuovargio, vėlyvų vakarų kur Stasys pabarškindavo į duris ir paprašydavo drapanų dėl Lietuvos žmonių. Dažnai jis užeidavo pas kaimynus ir parengindavo prenumeruoti pažangius laikraščius, sakė kalbėtojas.

Stasio Juškos laidotuvės buvo įspūdingos, gražios. Jo karstą supo apie 30 gyvų gėlių vainikų.

Pereitą trečiadienį Lietuvių Tautiškose kapinėse supylėmė kapą dėl pasižymėjusio veikėjo.

Lai tau, Stasy, būna lengva šios šalies žemelė, o mes, sudėję prižadus prie tavo karsto, dirbsime atlikimui tų darbų, kurie paliko nebaigti; dirbsime, kad ta idėja, kuri buvo tavo kelroėžiu, įsikūnytų gyveniman.

Laidotuvių Dalyvis.

PRAŠO POPIERIO

Yra didelis popierio trukumas. Dėlei karo padėties stinga medžiagos iš ko daro popierį.

Šį mėnesį numatyta bus popierio stoka. Reikia 75,000 tonų.

Todėl prašo visų gyventojų taupyti popierį ir surištus pundeliais padėti šalygatvyje rinkliavos dienomis. Arba popierį surinkus stengtis parduoti atmatų rinkėjams, "petlioriams."

SPROGIMAS PADARĖ $20,000 NUOSTOLIŲ

Antradienį sprogo Sadow Tire Supply Co. sandėlis ant Michigan ave.

Automobilių padangų ir kitokių automobiliam reikalingų dalių sugadino už $20,000.

Roselandas Pirmoj Vietoj "V." Pikniko Tikietų Platinime

Roselandiečiai stovi pirmoj vietoj, o paskui kitos kolonijos:

Geo. Shimaitis, Montello, Mass., išplatino 4 pluoštelius.

D. Lekavičius, Pittsburgh, Pa., išplatino 3 pluoštelius.

J. Urbonas, Pittsburgh, Pa., išplatino 2 pluoštelius.

A. Stakėnas, M. Stakėnas, L. Stakėnas ir Žukas Michigano farmeriai išplatino 3 pluoštelius.

P. Šolomskas, G. Kuraitis ir P. Vazn orbsionlyeikčes ,io t P. Vaznis brooklyniečiai išplatino 3 pluoštelius.

Šienligės Sezonas Jau Čia, Sako Dr. Durham

Šienligės sezonas Chicagos apygardoj prasidėjo su rugpiūčio 2-rą, sako Dr. Durham, Abbott Laboratorijos vedėjas.

Daugiausia bus žolių dulkių ore šio mėnesio pabaigoj.

Jo apskaičiavimu nuo šienligės turi nesmagumo 150,000 žmonių.

Daugelis tos ligos bijodami išvažiavo į šiaurinę šalies dalį, į Wisconsin bei Minnesota valstijas, kur nėra tiek daug ore žolių dulkių.

Budavos Naujus Vagonus Chicagos Subvėms

Chicagos Miesto Taryba turi didelius darbus prieš save. Pirmas dalykas, tai nusavinimas gatvėkarių ir elevatorių linijų. Tuo klausimu buvo daug kalbėta. Dabar einama praktiškai tai įvykinti.

Kitas labai svarbus klausimas, tai naujų vagonų budavojimas dėl subvių, kurios yra miesto nuosavybė.

Miesto Tarybos paskirta Transportacijos Komisija turi išdirbus planą gaminti naujausios mados vagonus.

Tuo klausimu reikės miestui gauti medžiagų pirmenybę nuo Karinės Produkcijos Administracijos. Miestas tikisi gauti pirmenybę.

Kiek pirmiau buvo pasiūlyta išleisti paskolą lakštai dėl $100,000,000. Šisai planas taipgi, kaip Transportacijos Komisija numato, bus užgirtas.

Jei viskas eis sklandžiai, tai po ne ilgo Chicagos subvėm pasirodys moderniškiausios mados vagonai žmonių patarnavimui.

Garfield Parko Žinios

Sunkiai serga ilgametis veikėjas M. Dovidonis. Jau savaitė laiko kaip liga paguldė į lovą.

Drg. Dovidoniai gyvena 3917 W. 14th st. Gaila idėjos draugo ir seno "Vilnies" rėmėjo, dienraščio skaitytojo.

Drg. Dovidonis priguli prie Garfield Parko Vyrų ir Moterų Pašalpos kliubo. Taipgi priguli prie L. and S. M. organizacijos.

Dovidonis, būdamas sveikas, visuomet vedė kovą už darbo žmonių reikalus. Atsimenu ne taip senai drg. Dovidonis davė savo name vietą draugiškam pareigimui dėl sukėlimo pinigų pasveikinti dienraštį "Vilnį" 20 jubiliejaus proga. Tas buvo 1940 m. Dovidoniai nieko nerokavo už vietą ir patys prisidėjo su $5 dienraščio pasveikinimui.

1942 metais taipgi turėjome parengimą Dovidonių namuose dėl sukėlimo pinigų "Vilnies" suvažiavimo pasveikinimui. Ten buvo sukelta $31.00. Tada drg. Dovidoniai prisidėjo su $4.00.

Ir kur čia viską aprašysi kiek jie yra pasidarbavę. Vienu žodžiu visas garfieldparkiečių judėjimas sukdavosi apie Dovidonių namus.

Todėl aplankykite jį sunkios ligos nelaimėj. Įvertinkime jų darbuotę darbininkiško judėjimo stiprinimui.

Nuo savęs linkiu Dovidoniui pasveikti ir sulaukti gilios senatvės.

Šiaip Dovidonis visuomet būdavo linksmas ir smagus.

Taipgi kitas ilgametis veikėjas serga, tai Berwyno gyventojas, drg. M. Kaziunas. Jau kelinta savaitė nesijaučia gerai.

M. Kaziunas taipgi nuoširdus darbininkų judėjimo rėmėjas. Jis jau peržengė 70 metų amžių. Jis dėmisi šių dienų įvykiais. Malonu su draugais pasikalbėti, pasidalinti nuomonėms su tais mūsų judėjimo veteranais. Nors nesveikata vargina, bet jų dvasia pakili; pilni noro kovoti už geresnį gyvenimą.

J. E. Klastausko žmona su dukrele B. Dargiene leidžia atostogas pas St. M. Klastauskus.

E. Klastauskienė ir B. Dargienė su mažu sūneliu Ronaldu žada gryžti į Chicagą rugsėjo mėnesį.

St. Klastauskas pardavė "Vilnies" pikniko tikietų pluoštą. Pinigus perdavė broliui J. Klastauskui.

Girdėjau, kad Michigan lietuviai armeriai gerai platina "Vilnies" pikniko tikietus. Scottville apielinkės lietuviai farmeriai yra geri vilniečiai.

J. K.

JUOZO DRAZDAUSKO
DVIEJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

408 W. 103rd Street

Persiskyrė su šiuo pasauliu rugpiūčio 11 d., 12:30 val. popiet, 1942 m., sulaukęs 53 m. amžiaus; gimė Kretingos apskrity, Darbėnų parapijoj, Slaveitų kaime. Tapo palaidotas rugpiūčio 15-tą d., Lietuvių Tautiškose Kapinėse.

Paliko didelame nuliūdime moterį Oną; posūnį Petrą Zolį; podukras: Mrs. Bernice Kvietinskas ir Mrs. Jennie Wallis. Lietuvoje—motiną, brolius: Joną ir Antaną ir daugelį giminių, draugų ir pažystamų.

Prabėgo du metai nuo tavo mirties ir tu tūlesi ramiai Lietuvių Tautiškose kapinėse. Mes tavęs, mūsų brangusis, niekuomet neužmiršime.

Nuliūdę:

MOTERIS, POSŪNIAI, PODUKROS

Tuščias yra man pasaulis,—
Niekur laimės nerandu;
Tuščios yra mano rankelės,
Kad aš tavęs neturiu.

Vien svajonės man beliko,
Prie širdies aš jas glaudžiu
Ir brangią tavo atminį
Vis širdelėj nešiosiu.

Ilgos, ilgos man dienenlės—
Visur liūdna, neramu.
Tamsios, tamsios man naktelės,
Užmiršt tavęs negaliu

Nors saulutė tebešviečia
Mano akims vis tamsu —
Nematau šviesios dienelės,
Nematau mellių akių.

Ak! skaudus mano likimas,
Be vilties aš gyvenu;
Gal tik siaurame kapelyj
Tavo meilę atrasiu.

Trijose Dirbtuvėse Laimėjo ADF Unija

Nesenai darbininkai balsavo unijos pasirinkimą trijose mašinų įmonėse: 4100 Fullerton ave., 4535 Palmer st. ir 4600 W. Lake st.

Už Association of Machinists, District 8, (ADF) uniją pridavė bendrai 1,010 balsų, o už United Mine, Mill and Smelter Workers union (CIO) 763 balsus.

Tose įmonėse nuo dabar ADF unija turės derybų teisę.

ĮSPĖJA TĖVUS

Cook apskričio Foundation for Infantile Paralysis išleido įspėjimą tėvams.

Jame pažymi, kad atėjo sezonas kada pasklinda vaikų paražiaus gemalai. Todėl jaunuolius, o ypač mažus vaikus, nereikia leisti kur daug publikos, sako pranešime.

Pranešimai iš Kitur

SPRINGFIELD, ILL.

L.D.S. 29-tos Kp. Piknikas

Įvyks rugpiūčio 13 d., Bagdžiūno Farmoje, West Monroe St. Pusė pelno skiriama dėl Lietuvos karo nukentėjusių, o kita pusė kuopos vajaus reikalams. (9c12)

Sekr. **Stanley Kaston.**

Vietiniai Pranešimai

ROSELAND, ILL.

Roselando Aido Choro susirinkimas įvyks penktadienį, rugpiūčio (Aug.) 11 d., L. K. Svetainėje, 10413 S. Michigan Ave.

Atsilankymas visų narių būtinai reikalingas, nes bus platus raportas mūsų mokytojos klausimu. (9c11) **J. MiseviČia.**

Anna-James Tavern
3415 So. Halsted St.

Kingsbury Alus ir Cigarai
Skanus Vynas ir Degtinė
JAMES JANULEVIČIA ir ANNA BAGDONAS, Sav.

VELTUI PATARIMAS
AR JUMI VARGINA ?
Plaukų Smukimas, Pleiskanos, Dedervinės, Odos Niežiimas ir Pučkai.
Pabandykit TRIP Valstos Plaukam
JIM J. TRIPI
3107 SO. HALSTED STREET
Įteigta 15 Metų CALUMET 4679

JOS. F. BUDRIK
Inc.
3241 S. Halsted St.
Chicago 8, Ill.
Tel. CALumet 7237
★
Didelė krautuvė Rakandų, Jewelry, Rekordų, ir Radio, baltame name. Visi departmentai po vienu stogu.
★
Budriko Radio Valandos:
WCFL—1000 K.
Nedėlios vakare nuo 9:30
WHFC—1450 K.
Ketvergo vakare nuo 7:00

LIGONIS NUSIŽUDĖ

L. Felts, 43 m., Michael Reese Hospital ligonis, perpiovė rankos riečį ir gerklę su skustuvo geležėle. Ligonis nusižudė po sunkios operacijos.

HELP WANTED—WOMEN
Reikia Darbininkų

PATYRUSIOS WAITERKOS
Dirbti Dieną arba Naktį
Gera Alga— Daug Tipų
Paruošiame Uniformas
Labai Patogi Darbavietė
HORWITZ RESTAURANT & COCKTAIL LOUNGE
3959 W. Roosevelt Rd.
Van Buren 7374

TAISOME Skalbiamas Mašinas, Refrigeratorius, Dulkių Valytuvus ir Motorus
Darbas Garantuotas
1649 West 47th St.
Tel. YARDS 1866.

REAL ESTATE FOR SALE

PARDAVIMUI 5 flatų namas, plieniniai rėmai. 8432-34 S. Paulina St.. Visi flatai po 4 kambarius, įleidžiamos lovos, šaltas porčius, garo šiluma. 2 karų mūrinis garadžius. Lotas 50x125. Kaina $20,000. Savininką galima matyti po 4:30 popiet.
(8c10)

TIKRAS BARGENAS
2 flatų mūrinis namas ir ekstra 72 pėdų frontinis lotas. Kaina $3,900. Kreipkitės Vilnis, Victory 7325.
(11c12)

SANDĖLIS KNYGŲ IR ŽOLIŲ

NOJAUS ARKA. Ar teisybė kad buvo visuotinas tvanas ir viską prigirdė?	25c
PATARĖJAS VYRAMS IR MOTERIMS apie lyties dalykus, taipgi apie gimdymo kontrolę, meiliškas gyvenimas ir kaip iš to naudotis	$1.75
LIETUVIŠKA VIREJA, Kepėja, Kenuotoja ir Namų Prižiūrėtoja, su apie 450 visokių receptų kepimui, virimui ir kenavimui	1.00
TŪKSTANTIS NAKTŲ IR VIENA, Arabiškos istorijos. Dalis I	50c
LENGVAS BŪDAS išmokti angliškos kalbos be kitų pagalbos	35c
NEUŽMOKAMAS ŽIEDAS, graži apyskaita	25c
PRALOTAS OLŠAUSKAS, jo darbai ir nuopelnai, su meliužės paveikslu	25c
KAIP KUNIGAS PAPIOVĖ savo meilužę Oną Aumullerailę, su paveikslais	15c
PEKLA, kam ji ir kur yra? Su paveikslais kankinimo "įrankių"	30c
RAKTAS Į GYVENIMĄ, knygelė atidengia visokius nuo mūs uždėptus sekretus; kaip galima surasti sau tinkamą porą ir gyventi turtingai	75c
PAPARČIO ŽIEDAS. Pasakojimai apie senovės burtus	20c
LYTIŠKOS LIGOS ir kaip nuo jų apsisaugoti	30c
KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU	25c
BIBLIJA, išaiškina visą bibilijos pagrindą; 382 pusl.	2.25
SAPNŲ KNYGA, su daugeliu paveikslų, drūtais apdarais	1.25
MIKALDOŠ PASAKOJIMAI	25c
PAŽIŪGU ŽELIBATAS, kodėl kunigai nesiženija	30c
MARIŲ DUKTĖ, graži apyseka	25c
KAIP DUKTĖ GYVENO PŪSTYNĖJE	25c
ERODAS, BOBA ir velniškas tiltas	35c
GIRTUOKLIŲ GADZINKOS, linksmos dainos	15c
KANTRI ALENA, pasaka	25c
GUDRUS PIEMENUKAS	25c

ŽOLIŲ ARBATOS
Pakeliuose su nurodymais, kaip vartoti ir nuo kokių ligų.

Nuo nervų sujrimo	85c
Nuo dusulio (asthmos)	60c
Vyriškumo pataisymui	85c
Nuo užsisenėjusio kataro bei hayfever	85c
Nuo cukraligės (diabetes)	85c
Nuo vandenligės bei širdies ligos	60c
Pačių arbata apie mostis	85c
Trejankos; stambios šaknys	60c
Nuo sutukimo, kaip eiti kūdyn	85c
Sureguliavimui kietų vidurių	60c
Poison Ivy mostis, greitai atpildo niežuli ir sutrumpina kentėjimus	$1.50
Trūkčolės, valerijonai, ramunėlės, pelūnės, našlelės, puplaškiai po	25c

pakelis.

M. ŽUKAITIS
331 Dean St., Spencerport, N. Y.

Seniausia Lietuvių Jewelry Krautuvė
Brighton Parko Seniausias ir Labiausiai Patikimas Graždaigčių Pardavėjas—Jeweler
P. NOVER JEWELER
4208 Archer Ave.
Phone LAFayette 3847

VILNIS

American Lithuanian Weekly

FRIDAY, AUGUST 11, 1944 VOLUME XXV, No. 58

AT HOME AGAIN

By M. GEDVILAS

Chairman of Council of Peoples Commissars of Lithuanian SSR

When the Lithuanian government entered Vilnius on July 12th, the Germans hadn't yet been completely cleared out of the town. This was only done on the 13th. All to whom the word "motherland" isn't an empty sound will understand the feelings with which we Lithuanians again saw our ancient capital still smothered in smoke and flame with the sound of cannons and machine guns still reverberating through the streets, but our own Soviet city once more.

The swiftness of the Red Army's offensive caught the Germans napping. They had no time to destroy Vilnius. Notwithstanding the battles which were waged in the city itself the total number of demolished dwelling houses does not exceed thirty percent — and industrial buildings from thirty to forty percent. They blew up power stations, water mains, broadcasting stations, and telegraphs—and succeeded in destroying a certain number of factories, mills and equipment.

Of the former population of two hundred seventy thousand only about one hundred forty thousand were left in the city. About one hundred thousand persons shot by the Germans lie buried in the Paneriai Hills outside the town. No more than one thousand two hundred members of the Jewish population survived and this figure includes Guerrilla fighters and a few who were able to hide for three years. In the streets you meet many women with eyes in which madness and terror hasn't yet been calmed by the knowledge that the nightmare is over and that safety has come.

The Germans ruled the city and the entire region in accordance with their usual principle — to stir up strife among various parts of the population. At Vilnius as head of "organ of self government" they placed the dregs of our people — Lithuanian fascists and forced them to persecute the poles.

In spite of all this, however, and notwithstanding the fact that the fascists cruelly persecuted all who gave shelter to Jews many Lithuanians hid Jewish citizens at the risk of their own lives. The wife of a general hid and adopted a Jewish girl. There were Catholic priests who helped Jews and suffered for it. At present these priests in their sermons call upon the people to help with the work of restoration.

Much has been written about the resistance of the Lithuanian people to the Germans. We met many partisans in the streets of Vilnius—indeed their numbers run into thousands. Today they are again masters in their own country. Among them were many eminent public men and social workers who have immediately taken up their old jobs again. For instance, the central authorities had no need to send any new people to the Alitus region, the partisans undertook the entire work of administration and restoration.

In the village as in the town, the Hitlerite regime was characterized by the instigation of enmity among the population and by unrestrained looting. The Germans stole all the grain leaving only what was needed for sowing. They introduced city rations into the villages: from two hundred to two hundred fifty grams of bread per person per day. If the villagers didn't deliver the stated amount, punitive expeditions appeared and all who had not fulfilled their quotas of the deliveries were forced to kneel in a row in the public square and every tenth man was shot. The Germans deprived the poor peasants of the land which Soviet power had given them. In these and other confiscated lands they settled thirty thousand of their own "colonists".

As a result of all these impositions and requisitions the population starved. The number of cattle decreased to sixty percent of the prewar quantity and that of hogs to thirty percent. There is no grain or bread to be found in the villages.

The restoration and regulation of life along normal lines is merging in Soviet Lithuania once more and as an integral part of the entire Soviet Union is working for victory — these are tasks which face the Lithuanian government and the whole nation.

On July 14th, janitors in white aprons with brooms in their hands appeared in the streets of Vilnius once more. There was no water but they swept the streets and pulled out

(Continued on Page 7)

People Called To Help Meet Farm Help Shortage

Funk Farms Photo

BLOOMINGTON, ILL. — Radio recruits the people. Everett Mitchell of NBC is shown here interviewing central Illinois people during recent hybrid seed corn detasseling crisis. Shown here left to right are: Carl McComb, farm labor assistant, Bloomington office U. S. Extension Service; O. L. Welsh, McLean County Farm Adviser; Mrs. Alta H. Pinkham, El Paso, who has detasseled hybrid seed corn for many seasons; Paul Johnston, state director, Emergency Farm Labor Office, Urbana; Victor Brenneman, prominent McLean County farmer; Mrs. Brenneman, Eunice Partlow, Bloomington, an enthusiastic detasseler; and Mr. Mitchell. McLean County, Illinois had 6,150 acres of hybrid seed corn production to be detasseled in 1944. This represents the largest concentration of acreage of any county in the state.

AVERY'S POLICIES COST FIRM $24,000,000

CHICAGO — Fighting Uncle Sam and the union has cost Montgomery Ward, S. L. Avedollars in business in the first five months of 1944, compared with 1943. While Sears Roebuck was upping its sales in the ry's firm, more than 24 million same period by 40 million dollars Ward's fell off.

Refusal of thousands of good American customers to do business with a firm that defied the government and had to be taken over by the army is cited by Local 20, United Retail, Wholesale and Department Store Employes (CIO), as the reason for Ward's slump.

—o—

4TH TERM GROUP FORMED IN TEXAS

AUSTIN, Tex. — A pro-Roosevelt organization to see that Texas Democratic electors are pledged to vote in the electoral college for President Roosevelt and Senator Truman was formed in Austin recently at a state-wide caucus of pro-fourth term leaders.

It was proposed that if present electors will not pledge to vote for the party nominee, separate electors be filed.

PARLEY ON WORLD BODY AUGUST 14

Washington — Representatives of the United States, Great Britain and the Soviet Union will begin their Washington conversations on an international organization for peace and security on August 14.

—o—

Worry is just like a rocking-horse; it keeps you going but it gets you nowhere.

Victory Ship Circles Globe

The first Victory ship to circle the globe has triumphantly completed her maiden voyage, the War Shipping Administration announced. She is the SS POLAND VICTORY, one of the speedy successors to the Liberty ships being built for carrying war cargoes and for post-war trade.

Delivered from the Portland yard of the Oregon Shipbuilding Corporation for the Maritime Commission on March 19, she has already sailed 26,000 miles. In addition to being the first Victory ship to go around the world, the POLAND VICTORY was the first of its type to cross the Pacific, first to go through the Panama Canal, and first to visit the Atlantic seaboard, where she has now reached port. She was the third Victory ship to go into service.

—o—

BATAAN GROUPS PLAN TO AID YANK PRISONERS

Albuquerque, N. M. — Carl Whittaker, president of the New Mexico Bataan Relief Organization, said that his group would meet with affiliated organizations at a conference in Washington not later than Sept. 1st.

He said the rising tempo of the war in the Pacific meant that added steps should be taken to aid Americans who are held prisoners by the Japanese.

—o—

SUBMARINE CUT PLANNED

The Navy announces that it plans to reduce the number of submarines scheduled to be built because the Pacific hunting ground is getting smaller with each advance.

BOOK WORM CORNER

"BORN OF THE STORM"

By NICHOLAS OSTROVSKY

The sweeping action of this novel takes places against an authentic historical background—in Western Ukraine, where the people waged a bitter struggle to liberate their country from German and Polish domination. In "Born of the Storm" Ostrovsky lifts the cover off bald historical statement and reveals the passions and needs and strivings of the men and women who fought to make the dream come true. Out of desperate, resourceful courage like young Andryi Ptakha's history is made — Andry who barricades himself in the boiler room of a Polish-owned refinery and, sounding the factory whistle to rouse the people, keeps at bay a detachment of White Poles.

The revolutionists, an army without arms, struggling against the ruthless determination of Polish magnates to retain their vast fiefs and industrial holdings in the Ukraine, gather their forces by underground organization while the Poles lay plans for the seizure of power upon the German evacuation of the area.

The powerful Count Mogilnicki, secretly returning from his military post in Paris, connives with German officers and Polish tycoons and priests to mobilize an army. In the grim fighting that follows and in the lull between engagements, excitement mounts to a wild pitch, through hand-to-hand encounters in the streets, though the stealthy tracking down and capture of the people's leaders and the daring abduction of the Count's beautiful wife Ludwiga who, secretly sympathizing with the people, is half willingly held hostage for the return of their leaders.

Born of the Storm throws brilliant light not only upon this one momentous struggle but upon the forces of aggression now at work in Central Europe which threaten the peace of the world. It is a rousing novel of a danger spot that may be tomorrow's battlefront.

Quarter of Million Infected Men Reclaimed

More than a quarter of a million Selective Service registrants, found unfit for military duty when blood tests indicated they were infected with syphilis, have been reclaimed through treatment, the U. S. Public Health Service of the Federal Security Agency estimated.

Approximately 1[illegible],000 of the men already have enlisted or have been inducted into the armed forces, and 1[illegible]0,000 more are available unless otherwise disqualified, the estimates indicate.

ITALIAN FASCISTS' TRIAL SOON

Italian Fascists will be brought to justice by the people of Italy themselves through a new three-part law promulgated by the democratic Bonomi government.

The law, made public by Minister of State Count Carlo Sforza, includes:

1. Punishment of fascist crimes;
2. Purging all fascists from the state administration.
3. Confiscation of ill-gotten fascist property.

The first big trial, Sforza revealed, will be held in Rome before the end of August. Thirty or 40 top-flight fascist are already awaiting judgment.

"Frankly, Aswell, the feeling of being the father of a task force is one of savage elation!"

War Fund Announces Goal of $12,980,000 For 1944 Campaign

The Board of Directors of the Community and War Fund of Metropolitan Chicago meeting last week at Campaign Headquarters, 111 West Washington Street, set the 1944 Campaign Goal at $12,980,000, it was announced by Elmer T. Stevens, President of the Fund.

The Community and War Fund represents the National War Fund and all its agencies: Polish, Russian, British, Greek, Chinese, Norwegian, French, Dutch, Yugoslav, Czech, Danish, and Belgian War Relief Organizations — the U. S. O. and U. S. O. Camp Shows, United Seamen's Service and War Prisoners Aid. The Community and War Fund also raises money for the 187 health and welfare organizations in Chicago which are a part of the Community Fund; and for the Jewish Welfare Fund, which represents 11 world-wide organizations devoted to overseas war relief and refugee work.

Last year, the Community and War Fund goal was $12,806,000, but only $11,900,000 was raised in the Campaign conducted by this organization throughout Cook, Lake and Du Page counties.

This year the Community and War Fund is seeking $1,000,000 more than last year, because as the Allied Armies liberate new areas, the opportunities for bringing aid to vast numbers of destitute men, women and children is increased many fold. This coming year, the year in which the funds that will be raised in the Fall will be used, will be a most crucial year and will offer a tremendous opportunity for men and women of good will to extend a helping hand to those who are the victims of war and desolation.

The Community and War Fund is building the biggest campaign organization in the history of Chicago. It will be an organization of over 60,000 volunteer workers, both men and women ,in every section of the city and in every one of the suburban areas in Cook, Lake and Du Page counties. *Men and women who live in this big metropolitan area are being urged now to offer their assistance.*

They Hear These Tunes in Normandy

Programs from the interallied service of BBC, using as musical signature the traditional English jingle "Oranges and Lemons", provide marching rhythms to suit both British and American tastes. Official observers of SHAEF report the following as heard "all through the Normandy lanes and hedgerows":

for United States troops:

"I Couldn't Sleep a Wink Last Night"

"A Lovely Way to Spend an Evening"

"San Fernando Valley My Home"

for British troops:

"We Don't Know Where We're Going Till We're There'

"Journey's End"

"All's Well, Mademoiselle"

Even tanks going into action, the report states, can safely stay tuned to the London broadcast while maintaining "radio silence" among themselves. Many go forward to the accompaniment of American jive.

—o—

HUMPHREY BOGART URGES RACIAL UNITY

By HUMPHREY BOGART

How'd you like to earn a decoration from Hitler or Hirohito? Here's the way you work it. You don't have to join the German Army or the Japanese Army. You don't even have to blow up an American war plant.

It's easier than that. All you have to do is follow the line the Germans and their stooges are handing out in this country. All you have to do is swallow the race bunk. That's what the Germans want us to do. They figure that if enough of us talk this race bunk, we'll get to fighting among ourselves. That'll weaken us so much that we'll be easy pickings the next time — even if we should win this time.

That's Freedom

Listen, brother. In this man's country you can marry the girl you like. You can pal around with the folks you like. You can pray in a church of your own choosing. Okay. But that doesn't mean that one kind of church is better than another. It doesn't mean one kind of people is better than another.

Let's look at the record.

Here's what science knows. It doesn't say maybe. It knows.

There are no "superior races." There are only people who for a time happen to be luckier or better situated than other people.

There are no "inferior races." There are only people who've had bad luck, or poor education, maybe live in a tough climate.

For example, there's no such thing as a "Jewish race." There are Negro Jews, there are Chinese Jews. If you believe in the Jewish religion, you're a Jew. That's all there is to it—although the Germans want you to believe different.

Examine a man's brain. It tells you nothing about his "race." Test his blood. It tells you nothing about his "race." (Healthy blood plasma can save the life of any wounded soldier of any color.) Nor does skin color mean a thing except that certain people have a little more of a chemical, melanin, in their skins, and that makes them look more or less like Joe Louis; and others have a little more of a chemical called carotene in their skins, and that makes them look a little more like me.

Figure This Out

Figure this one out. It's funny isn't it, that the two peoples on this earth who are responsible for the fact that decent Americans are suffering and dying today — the German and Japanese rulers — are exactly the two groups who believe in "race superiority" and "race inferiority" and who are out to murder every [illegible] who doesn't agree with them.

So if you want to be a German or a Japanese stooge, you know how to go about it. Just get out in the street or talk to your neighbor and preach race prejudice.

Hitler will bless you. Hirohito will applaud you. In fact, you'll be a damned good Japanese, a damned good German.

There's only one thing you won't be.

You won't be a good American.

Daily Worker

AVERY LOSES SUIT

WASHINGTON — S. L. Avery lost a major round in his war against labor and the government when the U. S. Circuit Court of Appeals threw out a suit brought by Montgomery Ward & Co. to prevent the National War Labor Board from carrying out its directives at Ward stores in Detroit, Denver and Jamaica, N. Y.

—o—

"Shay, Officer, I think I've been kidnapped."

"How come?"

"Well, when I went to my room a little while ago, I looked in my bed and I was gone."

Naval Worker Shortage is 30,000 Bard Reports

Ralph A. Bard, Under Secretary of the Navy, today urged "work—and more work" by production workers in the Navy's shipyards and shore establishments and in private plants and shipyards of Navy suppliers throughout the nation. He reported a shortage of 30,000 workers in the naval establishments, principally on the Pacific coast.

Bard asked all naval employes "to stick to their job", regardless of peace talk and developments in Europe, and to prepare the Navy to "pour on the Japanese the cumulative power of our fleet and our production lines."

Navy production, Bard said, will show an increase of about 10 per cent during the last six months of 1944 over the first half of the year, and the program for the first half of 1945 will be approximately 3 per cent greater than the first six months of 1944.

The Navy's battle of production will end only with complete defeat of Japan, Bard said, and a year from now as many workers should be employed by the Navy as there are now.

"The Navy depends on you—we know you will not fail," Bard concluded in his appeal to the workers.

—o—

WANT TOTAL VICTORY

The Italy edition of the Canadian Army newspaper *Maple Leaf* says:

"The soldiers in the field want peace as much, and probably a great deal more, than the anti-unconditional surrender civilians. But the soldiers want complete defeat of the Germans —not just of the Nazis—so that the Boche will never again be able to set the world aflame. There must be no dealing with humbugging Germans this time."

NO DIFFERENCE...

A sailor, after placing some flowers on a grave in a cemetery, noticed an old Chinese placing a bowl of rice on a nearby grave. He asked "What time do you expect your friend to come up to eat the rice?"

With a smile the Chinese answered: "Same time your friend come up to smell flowers."

—::—

Mary had a little lamb
His hair was white as heck
And everywhere that Mary went
The poor sap paid the check.

KILLED IN ACTION

...because someone didn't act soon enough?

WILL some young American pilot go down in flames over Berlin...

Will some nice kid you know... just out of high school... lie still forever on a South Sea beach... just because someone didn't care?

Didn't care enough to save waste paper and turn it in regularly?

Didn't realize that waste paper makes fuse parts, parachutes, shell containers, camouflage?

Didn't know that paper actually packs all the 700,000 articles needed by our fighting men?

Didn't hear that 25 war plants are closed from lack of waste paper right *now?*

Today we *do* know and we *do* care. That's why a regular campaign to save and collect waste paper is under way in this city now.

Gather up your cartons, boxes, bags, newspapers, magazines. Turn in at least a bundle a week. Get everybody you know to do the same.

SAVE A BUNDLE A WEEK SAVE SOME BOY'S LIFE

SAVE { A BUNDLE A WEEK SOME BOY'S LIFE

Newspapers: Fold them flat (the way the paper boy sells them) and tie them in bundles about 12 inches high.

Magazines and Books: Tie them in bundles about 18 inches high.

Corrugated and Cardboard Boxes and Cartons: Flatten them out and tie them in bundles about 12 inches high.

Wastebasket Paper (Wrappers, Envelopes, Etc.): Flatten and pack down in a box or bundle, so that it can be carried.

U.S. Victory WASTE PAPER Campaign

LITHUANIAN-AMERICANS WE ARE PROUD OF

FRANK SOLOMON
Chicago, Ill.

No one who knows Frank Solomon calls him Frank. The name by which he is known to all his friends is "Sully."

He was a former President of the Redwings.

"Sully" has more friends than you can shake a stick at. Maybe one reason for this is because he is so sensitive about hurting anyone's feelings.

He has been in the Navy for two years, and is the first lad I have met who does the same type of work for Uncle Sam that he did in civilian life. As a civilian he worked in a dental laboratory.

When I am in the market for "store bought" teeth I will know where to go. Don't worry about it, though, "Sully" I won't hold you to it.

Being stationed at Great Lakes, "Sully" is a more familiar figure at the various LDS affairs and Vilnis picnics than many of Chicagoans. I am afraid that goes for yours truly also.

We're always glad to see ya, Sully!

IGGY PAULAUSKAS OF WAUKEGAN, ILLINOIS is home on an emergency furlough. He is stationed at Dodge City, Kansas, and came in for Mr. Stanley Juska's funeral.

CAPT. ALBERT SIMKUNAS

Pittsburgh, Pa.

Albert will have many thrilling experiences to narrate at the end of the war, as he is in the Army Air Corps.

Formerly a Lieutenant, Albert has been promoted to Captain. Great going, Albert! Loads of luck to you in your missions. His mother has a business at 2116 Forbes St., Pittsburgh.

A Letter From A Reader

We received the following letter from a reader of the VES and thank her heartily for it, however, we are sorry that it is impossible to print the names and addresses of the men who are overseas — military regulations.

Dear Sirs:

I wish to congratulate you on the grand idea of the Vilnis English Section for us younger members of Lithuanian descent.

I always look forward to the day that that paper comes out, as it makes me feel extra good all over to know what my Lithuanian friends are doing, and where.

I think that it would be a grand idea if you published the names and addresses of our Lithuanian youth fighting overseas, it doesn't make any difference where, as long as we could write to them and cheer them up, tell them what's new up home. A lot of these fellows might be orphans and have no one to write letters to. If we could drop them a line or two it might break the monotony and loneliness. *A Friend*

(Editor's Note: We would like more letters from our VES readers).

CPL. ALBIN J. JURGAITIS

Chicago, Ill.

Albin is a former Sparks member, and is quite popular with the younger set.

He has been connected with the Air Corps for two years. Formerly in England, he now writes to his family from "somewhere in France."

Albin could not resist the temptation to try out some French on his family. We hope it was a little more difficult than "Chere Mere" (boy! am I forgetting my French), "Bon Jour," or "Oui, oui."

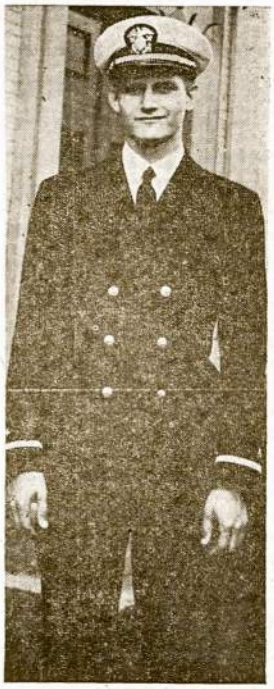

LT. FRANK JENCIUS
Chicago, Ill.

LT. FRANK JENCIUS' folks received two letters from him.

The first was from Yale University in New Haven, Conn. and is as follows:

July 27, 1944

"Dear Mother and Dad:

Everything is fine and I am feeling fine.

Yale University is certainly a beautiful place. There are certainly some beautiful buildings here and each one is worth millions of dollars.

I am attending a school run by the army and I will leave here Thursday, August 3rd. I spend eight hours a day in class but the subjects I'm taking aren't difficult at all.

I guess that's all for now.

Your son,
Frank

The other is dated August 3rd and in this, Frank writes that he is passing through New York City on his way back to Norfolk, Va.

He said that he had a good time up at Yale University, even though it lasted but a short time.

"THEY'RE HAUNTING THE SAME HOUSE TO SAVE GAS AND OIL."

The Vilnis English Section
Edited by Mrs. Nellie De Schaaf)
3116 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Phone Victory 7325

The Philadelphia Strike

It seems inconceivable that Philadelphia should be the scene of a "white supremacy" demonstration. We might expect this sort of thing from our reactionary Southern states but not Philadelphia.

For four days transportation was practically at a stand-still while thousands of war workers wondered how they would get to work.

Many precious hours were lost in the manufacture of much needed supplies for our boys and our Allies because some persons were more interested in aiding the Axis than in seeing that central transportation was provided for Philadelphia's war workers.

The trouble began when eight Negroes were upgraded from porters to operators.

Some disgruntled whites in Philadelphia, who, apparently, have never read the Constitution of the United States and, who, therefore, believe that the Constitution states specifically that this and that job is to be done by a white; this and that task is to be performed by a foreign born; and that the job that is left over, and that no one wants to do, is to be left to the Negro. These persons agitated amongst the workers until the strike had assumed serious proportions.

Seeing that there was no other course, the government was forced to step in just as it did in the Montgomery Ward case.

Contrary to the arguments advanced by the Republican Party, President Roosevelt does not like to interfere in such matters, because every time he is called upon to settle a dispute, it is another weapon in the hands of the enemy. The hue and cry goes up that President Roosevelt is a "dictator", that he is thirsty for power, etc.

If the President were such a dictator he would not have waited four days before calling upon the War Department to step in to settle the Philadelphia dispute. He would have called on it as soon as he was notified of the strike and that, we may be sure, was very soon after it had happened.

It is interesting to note that one of the strike leaders is Frank Carney, president of the Company Union now defunct. In it you can see the Company's hand.

Mr. Edwin A. Lahey, a Washington columnist for the Chicago Daily News, blames the Republican politicians for the strike, especially Mayor Samuel and Governor Martin. Mr. Lahey says that this strike was aimed at President Roosevelt. By such strikes, and other troubles the Republican politicians are aiming to discredit Roosevelt's Administration and thus help themselves in the coming elections.

Michael Quill, president of the Transport Workers Union, also, puts the blame on Philadelphia's Mayor to a certain extent. He accuses the company, too.

That is why the cry against the government and the President is raised.

The government had to take steps against the strike.

The National Officials of the union had to take steps against the strike. This was a strike in which no honest or good worker should have taken part.

This was a strike that does not deserve support. It was a strike against Negroes and thus it was a strike against unity in the ranks of labor.

It was a strike against the principles of Democracy, against the principle put forward by the founders of this Republic and set forth in the same City of Philadelphia.

61 Treatment Centers Speed V. D. Recovery

Rapid treatment centers — the special hospitals for the intensive treatment of venereal disease — have helped relieve wartime industrial manpower problems in critical areas by returning large numbers of workers to their jobs promptly, the U. S. Public Health Service Venereal Disease Division, Federal Security Agency, reported.

Approximately 100,000 patients a year, in all walks of life, are treated in the nation's network of rapid treatment centers, the division reported. Based on information from some of the largest of the 61 centers in operation, the division estimated that about a third of the patients in the centers have industrial employment background.

The proportion of venereal disease patients with industrial background have ranged, according to the division, from as high as 46 and 49 per cent in centers located in such large industrial cities as Chicago and St. Louis to as low as only a few per cent in some Southern rural areas.

The division reported that information from the centers indicated that all but a few patients employed previously in industry have returned to industrial jobs and that many other persons not employed previously in industry have gone into industrial work upon leaving the centers after treatment.

—o—

Slight Change In OPA Rent Procedure

A slight change in the procedure by which protests against maximum rent regulations or orders are filed with the Office of Price Administration was announced by that agency.

It was previously required that copies of the protest and accompanying documents be filed only with OPA in Washington. Under today's change, where a protest is made against an order issued by an OPA Regional Office, a copy of the protest and accompanying documents must also be filed with the regional administrator issuing the order that is being protested.

Also, where a protest is directed against either an order issued in a case where the maximum rent was in dispute or against an order issued on the initiative of the area rent director, a copy of the protest with accompanying documents shall be filed with the rent director issuing the order.

As We See It

The New York Times Magazine published an interesting article by Mr. Geoffrey Crowther, editor of *The Economist*, London. The title of the article itself is rather intriguing. It asks: *"Must Capitalism and Communism Clash?"*

Must it be?

Mr. Crowther says no. Any good reasons?

Mr. Crowther offers some. He says:

"Today the capitalists and the Communists may mortally fear each other. But they do not take to burning each other alive for the sake of each other's soul."

Mr. Crowther therefore, concludes that the fight between the two is not as bitter as was the fight for religion—of different religion.

This is, of course, not a very convincing argument. Let us see what Mr. Crowther has to offer for a better argument.

He agrees that the differences between Democracy and fascism are such that there is no way out but a fight to the finish. This has been proved and there can be no argument against it.

Nazism cannot exist without agression, therefore, it is incompatible with Democracy.

Mr. Crowther asks:

"Will either communism or capitalism inevitably commit aggression against each other?"

Not necessarily. Communism is not aggressive. He says:

"If we are to judge not by the wild talk of twenty years ago but by the record and by the present indications there never was quite such an unaggressive, unexpanding political doctrine as communism."

How about capitalism? Mr. Crowther frankly says:

"With capitalism this is rather different."

In its young days, capitalism did some mean things, agrees Mr. Crowther, but that stage is past. And the situation has changed so much.

Are there any reasons for clashes? Mr. Crowther thinks there are none strong enough for armed clashes:

"If capitalism can be induced to refrain from attacking communism I see no reason why the two systems of economic government should come into serious conflict."

But there is the Socialist State—the USSR. Can the capitalists and the communists get along in the same world?

Mr. Crowther says:

"My answer is 'Of course they can—if the capitalists abandon their bad habits of the past."

But that is a condition. What if they don't?

Mr. Crowther believes that the capitalists will have to behave to save themselves:

"The first task for which a twentieth-century democracy needs collective organizations is to secure the minimum of necessaries and amenities for its citizens. This can be seen most obviously in education. Nobody nowadays thinks it in the least peculiar that we should provide an educational system by Communist organization."

Mr. Crowther also believes:

"That in a twentieth-century industrial democracy there are certain tasks which have got to be performed and which only collective organization can perform."

The strongest argument, of course, is that the capitalist system and the communist system are both fighting side by side against fascism.

If it can be done in war, it can be done in peace, too.

And don't be surprised if, after the war, you will see communists and capitalists fighting against depression. *VINCE RUDIS.*

VILNIS PICNIC AUG. 13

If you wish to meet some one from Rockford, Waukegan, Kenosha or Milwaukee, and you haven't seen them for ages and ages, we'll let you in on a little secret.

The best way to meet these people is to attend a Vilnis Picnic.

Regardless of whether it is an ex-miner from Southern Illinois or a steel mill worker from Waukegan, they are bound to be at the Picnic. Any person who comes to Chicago and is fortunate enough to be visiting at the time of the Vilnis Picnic would not think of going home without first attending it.

You will not only want to attend the Picnic because you know that you will meet all your old friends and will have a wonderful time, but because there will also be prizes galore to take home.

Just think of it! Someone WILL HAVE to win that $100 War Bond. The same thing goes for that ladies' wrist watch that you have probably wanted for so long. Then, too, if you are wondering what to get your boy friend or hubby for his birthday, maybe you will come home with the men's wrist watch that is also given as one of the prizes.

If you don't think the prizes are really something, listen to this: besides the above-mentioned prizes there will be a desk and chair set, a cedar chest, five yearly subscriptions to either the Vilnis or Laisve and I didn't even count all the $50.00 War Bond prizes. If you didn't make your quota for the War Bond Drive the last time, maybe you will be more fortunate this time.

We all know that no picnic is a picnic without music (have you ever stood around the bar when the folks have had one or two little mažiukas?)

Well, there are also going to be five choruses to entertain you. These will be: the LKM, Roseland Women's Chorus, Roseland Aido Chorus, Cicero Women's Chorus and the Bridgeport Women's Chorus. If you don't think that is enough, you can always go up to the bar for the unusual kind of singing.

The VILNIS PICNIC WILL BE HELD AT OAKS GROVE, 119TH AND ARCHER AVE., RT. 4-A, ON AUGUST 13, SUNDAY.

If you are one of those in the less fortunate class and do not have your own little Model T or Chivvy, you can take the Blue Bird Bus to Sag Village. Get off and there will be trucks awaiting you there to take you right into the grove.

Don't miss it folks, or you will be sorry!

L. D. S. CIRCLES

SPORTS

Registrations are coming in fast for this years Bowling League. Only a few more spots are open. So if you are thinking of joining, hurry and do so, if you don't want to miss a year of fun.

Those of you who bowled last year know what a lively league we had with the stiff competition until the last night of bowling when the Pacemakers won.

Among those bowling this year are the KWAINS: FRANK, HELEN (1940 single champ) and GEORGE; JOHNNY GRICIUS, Capt. of the Leathernecks; FRANCES GRICIUS, VIC PREIKSA and WIFE; JOHN PETERS, JOHNNY LITVIN, ALICE PAULUS and HUSBAND TONY. More names next week.

As you know the league is to be held at Archer-Kedzie Alleys, 7 P. M. on Monday evenings which will give those wanting to be home early plenty of time.

ED URBIKAS and GEORGE JUOZAITIS are in charge of forming this league and according to them everything is coming along as was expected.

GOLF TOURNAMENT

The day is coming nearer when the annual MYC and LDS Golf Tournament is to be held. August 20th is the date, 11 A.M. to 2 P. M. is starting time. The Southmoor Golf Course, and I might add that it is in surprisingly good shape, is the place. Any body wanting more particulars should please call GEORGE KWAIN at Lafayette 2561 or JOHN PETERS at Victory 4846 and get full details.

Steak dinners (and what steaks!) are to be served at 8 P. M. They will be served only to those paying in advance to either of the above mentioned fellows before the Sunday of play. Otherwise only sandwiches are served at the Club House.

Card playing and dancing in the Lounging Room and on the viranda in the evening. So bring the family and enjoy a healthful good time.

Golf is $1.50 per person to be paid to the committee on the course if you want to be eligible for prizes of which there will be plenty. Also the champ is to be named.

Prizes will be based on the Peoria Handicap system which we have done in the past with great success.

See you there so come one and all.

TRI-CLUB

Now that the summer vacations are almost over maybe the Tri-Club meetings will be larger in attendance. We all know that Summer brings a drag-down in meetings as we have so many places to go.

Personally, I think the article last week was a little too harsh in berating the Sparks as the other branches haven't been any too active either. So let's forget the knocks in the future and build toward a bigger and better LDS.

One thing our Tri-Club meetings have brought out is that a meeting can be fun also by the extra educational features after each meeting. The refreshments go good too.

It's funny what a grand feeling you have though when an old member that hasn't attended for some time comes back. Just as though something you lost shows up.

The recent letters I get from LDS members in Service show that they are homesick for the Social Activities we had and it's up to us to prepare a big welcome for the boys when they get back.

IN MEMORIAM TO JOE (BANIS) WAICHULONIS

It was shocking news to hear that Joe Banis was "Missing in Action" and then later a confirmed report that he died.

Having known Joe since the time he first arrived from Zeigler, Ill., to Chicago, I feel as if I had lost a life long friend.

Joe belonged to the Redwings for quite awhile until he went back to Zeigler. He had been quite active during the Hey Dey of the Redwing and did much to help keep the Redwings in the foreground.

Joe married another Redwinger, Al Vestart's sister, Beverly about a year before entering service. After a short training period, Joe left for England and was stationed there until D-day. when he was one of the first to go.

What these boys are going through now should make us work harder to bring victory closer so that those left can return as soon as possible.

G. KWAIN

At Home Again

(Continued from Page 1)
grass that had grown everywhere. The water tower at the railroad station was in working order and it was connected with the town and is already supplying thirty percent of the city's needs. Water has been turned on in all the first floors of the houses. The Germans had blown up the telephone station, but in the cellar sufficient spare parts were found to connect up four hundred numbers. The first twenty are already functioning. Ressurrected industry is begining to work by power generated by emergency stations. Some printing shops survived mass destruction and three newspapers are being issued, the type being set by hand.

The Germans set fire to the flour mills but several have been repaired and put into operation again. Three bakeries are also working. Three polyclinics are being opened and two hundred fifty doctors have been registered and are at work. Drugstores have also been opened.

In hospitals one thousand two hundred beds are ready for patients. To avoid epidemics, countless of corpses of the Hitlerites were immediately collected and buried. Public baths have been reopened. Two children's homes for orphans and one for children of military men and partisans are functioning.

By July 20th there were already 16 hairdresser's shops as well as several plumbers, watchmakers and furniture repair shops and two public dining rooms. The railway junction has been completely restored and trains are already running to Kaišedoris. The Germans had blown up all city bridges, but Soviet sappers built wooden bridges across the River Neris in forty eight hours. From the first days of liberation the restoration of local industry was begun. Tanneries Nos. 2 and 3 have been working since July 24th. In August, boot and shoe factories will produce fourteen thousand pairs of shoes. Agricultural and machinery building works will be put into operation August 15th. Its capacity for the beginning is estimated at four hundred fifty sets of agricultural machines monthly. This month also an aerated water factory, biscuit and candy factory will begin functioning. Eight brickyards will provide us with two million bricks per month. Lime kilns are to function with a daily capacity of two hundred tons and forty six thousand tiles will be produced per month by each of two new tile plants. Standard type housebuilding has recommenced in Jasunai and Vilnius. By the Middle of August the city will be getting two thousand CM water daily from restored waterworks. By the end of the month a total of 15,000 M streets and pavements will have been repaired.

The most difficult task of all is that of supplying the population with sufficient bread (because of the absence of grain owing to German plunder) until the new harvest is gathered in with the aid of fraternal republics. The first trainload of gain has already arrived. In the near future harvesting will begin in the fields. Food rations in Vilnius and Kaunas will be about the same as in Moscow, equalling an average of a half-kilogram of bread per person daily, double the amount allowed by German rule. About 90 percent of the liberated territory has been sown. An average but more than ample harvest is expected.

The Germans as stated above took away the land of the poor peasants and sent many of them off to Germany.

At present the state is helping such who have remained without land by distributing among them the land of the German "colonists" who fled in advance of the fascist army and other free land. They also receive material assistance in the form of grain and building materials. Those who suffered from enemy occupation and the families of Red Army Men and Partisans are the first to get such aid.

Our Guerrilla fighters have taken up various public posts. Some have gone to serve in the Militia and still others in the Red Army. The National unit of the Red Army under command of General Kervialis is now fighting in our own land. There is no need to say how enthusiastically Lithuanians greet the soldiers and officers of this formation. Those who cannot reach the existing units in time to join them will be sent to Reserve National Lithuanian detachments.

News which comes through to us from the enemy rear tells us that our Guerrillas are destroying fascist communications in the whole remaining occupied territory. The wrath of the people envelopes the Hitlerites. News of the Red Army's entrance into Lithuania, the liberation of Vilnius and Šiauliai spreads like wildfire. Throughout the Republic the people are waiting for the coming of the Red Army. The name of the great Stalin is on everyones lips. Men of all professions have but one aim—to heal the wounds and rebuild Soviet happiness that was so insolently and brutally interrupted on June 22, 1941.

IN MEMORIAM TO STANLEY JUSKA

There is a saying that bad luck always travels in two's and this seems very true.

Not long ago we wrote of the death of Mrs. Pozer, a very active LDS member and today we are very sorry to announce the death of still another very active member, Mr. Stanley Juska.

Although Mr. Juska was most widely known among the adults of the LDS, he was a familiar figure, also, to most of the American-Lithuanian youth who attended concerts, banquets and other affairs. He was always willing to aid the Youth Branches in their work.

His death was a great shock to his many friends as most of them were not aware of the fact that there was anything wrong with his heart. He never complained about ill health and always seemed in such excellent spirits.

Mr. Juška went to work Saturday and worked all day. After he came home, however, he complained of feeling very badly and the family hurriedly called in two doctors. The doctors did their utmost, but despite their best efforts, and the fact that they had brought in an apparatus for stimulating the action of the heart, all efforts were of no avail. Mr. Juška succumbed that night.

We sympathize very deeply with his wife and daughter Volga in their bereavement.

Battle Casualties Emphasize Need For Nurses

Announcement by the War Department of 313,000 American battle casualties emphasizes the importance of the War Manpower Commission nurses' recruitment campaign, according to Paul V. McNutt, WMC chairman.

The WMC, through its Procurement and Assignment Service, in cooperation with the American Red Cross, is campaigning to recruit at least 8,500 nurses for the armed forces before Sept. 30.

"The increased pace of the war on all fronts will mean an ever increasing load on the nursing facilities of the services." Mr. McNutt said. "The wounded men being returned from the front must have the attention they need. A lack of nurses needed for our fighting men would be unthinkable.

It is important that all nurses capable of serving in the crisis report for duty immediately," he continued. "The civilian nurse who releases another for the Army, Navy, or Marine Corps is making her contributions toward victory no less than the nurse who puts on a military uniform."

Your Fat's in the Fire

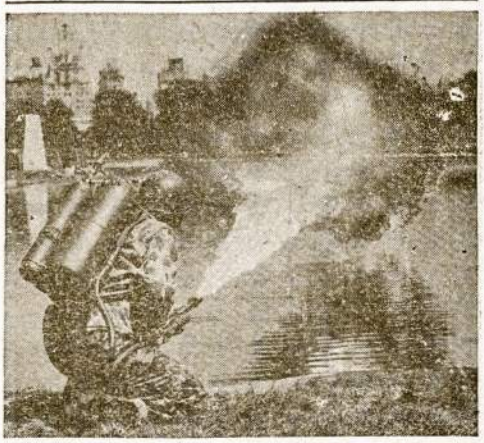

Pfc. James Echols of Atlanta, Ga., shows a flame thrower in action. The tanks on his shoulders hold fuel oil and nitrogen. Fuel oil, forced up by the nitrogen, feeds the flames that spurt out to a distance of 180 feet. Used fat is an essential ingredient in the manufacture of this fuel. What used to be thrown away in the kitchens, now throws back our enemies.

Of, By And For Servicemen & Women

Rules for Mailing Xmas Parcels

WASHINGTON —— Christmas packages for army and navy personnel overseas must be mailed between Sept. 15 and Oct. 15 to assure that they will be delivered on time, Postmaster General Frank C. Walker reminded.

Urging that more care be taken in wrapping and packing parcels securely, and addressing them clearly and correctly, he suggested these mailing rules:

The address of the sender and addressee should be written inside the package as well as outside, to assure delivery in case the outside wrapper is lost.

Containers made of metal, wood or fiberboard are preferable.

Parcels must not exceed five pounds, nor be more than 15 inches in length or 36 in length and girth combined.

"Christmas parcel" should be marked plainly on the outside.

One sender may mail no more than one parcel a week to the same addressee.

Perishable goods, intoxicants, inflammable materials and anything that may damage other mail may not be sent. Sharp instruments must be carefully protected.

Waste paper is desperately needed to make ration kits, blood plasma containers, airplane wing tips, waterproof gun protectors.

Cabin in the Patch

By GEORGE MALDEN

I ain't got no cabin
Hidden in no field of pines,
Nor have I a cabin
Wrapped in honeysuckle vines;
But I got a cabin
Dixieland can often match,
That's my little cabin
In the sweet potato patch
Gettin' up a mornin'

I am just about half dead
'Cause I work in cotton
Till the sweat pours down my head,
I just hoe in cotton
Till the sun drops down that hatch,
Then turn to my cabin
In the sweet potato patch.

And my head's a hangin' low
Because I'm a feelin' so.

When stars come a'shinin'
I'm so tired I toss in bed,
I don't start to pinin'
For some gal I'd like to wed;
While my singin' 's moanin'
When the moon rides low the sky
'Cause to one share-croppin'
Chops in Dixie hang too high.
Now I'm not complainin'
'Cause so many folks up North
Think life in a cabin
Goes the way in songs they bought,
But why go romancin'
When no gal with sense would snatch
Me or my poor cabin
In the sweet potato patch.

Waste paper, made into boxes, keeps every soldier in food, clothing, ammunition. Save all your waste paper.

FOR WHOM THE BELL TOLLS

M-91 UNIO - OWI

G.I. TID-BITS

PETE WAITE (VAICUKONIS) is the brother of Helen and Bill Waite and is known to most of the Chicago Southside American-Lithuanian young people.

Pete's family received a letter from him saying that he had been injured in action while in France and was at present stationed at a hospital in England. He said that many of his buddies were also there with him.

Assuring his mother that his injury was slight, Pete begged her not to worry about him too much as he said they had the best medical care available. He was confident that he would be out of the hospital shortly.

Pete said that he and his buddies are anxious to get this thing over with in a hurry as they were tired of living under the open sky. We wish you a speedy recovery, Pete, and may you not have to live under the sky very much longer!

EDWARD ARLIS of Chicago is in the Air Corps and is attending school in Lansing, Michigan. He writes his parents that he is getting along very well. Ed's sister is the well-known Frances Stein.

Here's hoping you don't get "washed out," Ed!

HELEN KASRO spent the week-end in Chicago with yours truly. I always love to have Helen around when I need a little morale boosting. She does it so beautifully.

Most people claim that women do not make good listeners, but that is because they haven't met Helen.

LOUIS DE SCHAAF (the better half) writes from France. He states that they have enough food, but that he cannot say the same thing about the water. Seems we've heard this before. All his letters are optimistic and he feels very confident that if the news that they receive are the "McCoy" that it CAN'T last very much longer. Do we all hope so!

Chicago was honored with a visit from JOE PALTANAVICIUS (Paltan), of Cleveland.

Although Joe is still a young man, he has made quite a name for himself. For years he was both teacher and director of the Lyros Chorus in Cleveland, O.

Joe has been in the army over two years now, and has earned the stripes of Technical Sergeant. At present he is stationed in Kentucky.

Joe's younger brother is also in the Army and is receiving his training in Texas. Brother, I sure wouldn't want to be out there now! We complain of our Chicago weather, but we "ain't" seen "nothin'!"

CHARLES RAJUNAS of Mattapan, Mass. paid the Vilnis Office a visit, but unfortunately only the printers were on the premises. The next time you come out, Charles, come out earlier so that we can get some news about you for the VES.

Charles is attending school at Chanute Field. He requested that the VES be sent to several of his friends. Thanks a lot, Charles!

Here's hoping that we may get to see you the next time you stop over in Chicago.

The engagement of Miss Irene Tesarak to T-5 RAYMOND LORIN, 3303 S. Morgan St., Chicago, was announced recently at a party held at the home of her parents, Mr. and Mrs. Joseph Lewan, 5615 S. California Avenue. Raymond, the son of Mr. and Mrs. Joseph Laurinaitis, returned home on a 15 day furlough after seven months of overseas service in England. He recently reported for duty at an army base in Texas, where he will receive a new assignment. No definite plans for the wedding have been made as yet.

Raymond is a member of the L. D. S. Sparks branch.

CLOTHES MAKE THE MAN

Mrs. Jones was introduced to Mr. Smith one day at the beach. Both were in bathing suits. A week or so later, Mrs. Jones was riding on the street car when a man entered and sat directly opposite her. He smiled. Thinking it was someone trying to flirt, she ignored him.

Suddenly a light seemed to dawn upon her and she exclaimed, loud enough for all her fellow passengers to hear: "Oh, Mr. Smith! I didn't recognize you with your clothes on!"

"STINKY SPENT THE WHOLE TWO BITS. WE OUGHT TO TELL HIM ABOUT ECONOMIC STABILIZATION."